

oly szó
et viselő
ghez

estől fogva, avagy
olytán kénytelenek
és gondot kell for-
ár saját maguk vá-
előrt szemüveg-
és arcukhoz találó
ny kényes esetekben
idő, époly lényeges
ak, olvasnak, avagy
tal munkát végez-
szaklászterész vá-
tén formálja azt a
vétele indította
legrégibb szak-
nyugaton régen be-
ére, hogy minden
cállított szemüve-
karetén előfor-
brést 2 éven át
írásbeli garanciát

ny, hogy az intelli-
szer előnyelt felis-
ves pártfogásukat.
yás Fia
rész
let 12. szám.
1864

RE
Carol 4.
és szépen
jából
yilt.
felé kapható.
igazgalóság

TE GRAFICE SI
UNI DE HARTIE
ANEASCA
LA CLUJ.
TILOR 14-16.

re tot felul de
Industrie si Co-
Correspondență,
stale, Circulari,
Cărți de adresă,
semenea execută
tru Autoritățile
nt de ori-ce fel,
etc.

ANICA:
acitate tot felul
stre speciale de
ă, Industri și

Cărți, Broșuri,
și Particulari.

NI DE HARTIE:
ilitate, tot felul
ocuri p. desen
liniate, etc.

sták!
adója

KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron L. Pop 10

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Éjeli telefon (nyomda) 2-02

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre 1150 Lel
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "

XI évfoly. m. 100. szám

1928 m. máj. 6 Vasárnap
56 Ijvár 16

szurati: Suci

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

SANTOL
A LEGJOBB
SOSBORSZÉKS

Május 6

Lehet, hogy ez a nap diadalmisan be-
fog vonulni a román történelembé. Le-
het, hogy ez a nap és a következő nap-
ok új korszakot fognak megnyitni en-
nek az országnak az életében és sebes
végzetlenséggel kirántják a román politika
szekerét abból a hinárból, amelyben évek
óta vergődik. Lehet, hogy ez a nap vég-
tel fog vetni sok eddigi szenvedésnek
és bánatnak és új horizontokat nyit meg
a málmár reményüket vesztett töme-
gek előtt.

Lehet...
Hiszen hónapok óta annyi remény-
nyel és várakozással tekintenek ennek
az országnak milliói e májusi nap felé,
hiszen az ország legnagyobb és legnép-
sűrűbb politikai pártja erre a napra
tette fel legnagyobb és talán utolsó ütő-
kártyáját. Már napok óta utban van az
erdélyi falvak népe Alba Iulia felé. Or-
szágutakon, meredek hegyi ösvényeken,
folyók partján és gázlókon keresztül igye-
keznek az erdélyi román parasztek a tör-
telmi város felé, hogy ott hitet tegye-
nek egy politikai ideál mellett, amely-
nek alapjait tíz évvel ezelőtt ugyanennek
a városnak falai között rakták le. Meg-
rendítő és felemelő az a processzió, mel-
lyel most Erdély román népe rendez
Gyulafehérvár felé, egy modern népván-
dorlás ez, amelyhez hasonló aligha is-
mer az európai államok újabb történel-
me. A nemzeti pártok nép
szerűségéről és programjának szuggesz-
tív erejéről tesz tanubizonyosságot ez a
tömegmegmozdulás.

Lehet tehát, hogy ezzel a nappal tör-
telmi dátum virrad Romániára és az
ország sorsa új irányokba lendül. Le-
het, hogy annak a lengyeni embernek,
aki e pillanatban Gyulafehérvár felé tart,
holnap valóságga éri a reménysége

Lehet...
De lehet az is, hogy valami közbe-
jón...
Mert az a politikai párt, amely most
Gyulafehérváron a döntő csatára készü-
lődik, egy szívós, elszánt és helyzeti oner-
gáiban megmaghatatlannak látszó ha-
kalommal vette fel a küzdelmet. És mert
kemény ellenfelek harcának előestéjén
vagyunk és mert minden harcban válto-
zók az esélyek, szükséges, hogy ennek az
országnak minden őszinte polgára ebben
a komoly órában a lelke mélyére néz-
zen. *Világos és értelmes beszéd, — ezt
parancsolja a pillanat.*

Mi, erdélyi zsidó kisebbség, nem tar-
tozunk ama pártok egyikéhez sem, ame-
lyek most népsó leszámolásra készülnek.
Nem tartozunk sem a nemzeti paraszt-
párt és megkezdésé a liberális párt ke-
retébe. Mint önálló nemzeti kisebbség-
nek, politikánk utjai szükségszerűleg ad-
va vannak s a józan ész és a politikai ta-
piakalosság azt követeli tőlünk, hogy ne
avakozzunk be aktív módon a nagy ro-
mán politikai pártok párbajába. Ez olyan
politikai princípium, amelytől egyetlen
kisebbségi párt sem térhet el, ha csak
nem akarja helyzetét veszedelmesen alá-
ásni. Ez a magatartásunk azonban ko-
ránsem jelenti azt, hogy érzéketlenek
lenünk a szemünk előtt folyó küzdelem
nánt. Ellenkezőleg, minden figyelműn-
és minden idegszálunk a küzdőtér felé
tesz, mert ebben a küzdelemben az or-
szág sorsa és ezzel közvetve a mi sor-
sunk is eldől. Az a tény, tehát, hogy mi
nem veszünk részt a küzdelemben, ko-

ránsem jelenti azt, hogy desinteresment-
tel viseltetnénk iránta és hogy a nagy
vitában nem volna határozottan körvo-
nalozható álláspontunk. Ezt az álláspont-
tot már nemegyszer fejtettük ki e lap
hasábjain és úgy érezzük, hogy most is
kötelességünk nyíltan és fenntartás nélkül
leszögezni azt.

Az a politikai program, amelynek ér-
dekeiben a nemzeti parasztpárt kormány-
buktató akcióját megindította, *nagyjáb-
ban megfelel a mi elképzelésünknek is
egy demokratikus ország kormányzására
vonatkozólag.* Ez a program tehát há-
tározottan szimpatikus előttünk. Az a
meggyőződésünk, hogy a kisebbségi kér-
dés igazságos rendezése csakis demo-
kratikus államban lehetséges és ezér min-
denki, ki őszintén küzd a demokráciáért,
aki tisztultabb elveket akar bevinni az
ország kormányzásába, *együttal a mi ha-
rátunk is.* A nemzeti parasztpárt soha-
sem szünt meg hangoztatni, hogy nem-
csak hirdeti, de mihelyt kormányra ke-
rül, meg is fogja valósítani ezeket a
demokratikus elveket és előttünk mind-
addig, amíg meg nem győződünk az el-
lenkezőjéről, *szimpatikus lesz ez a párt,
éppúgy, mint minden más párt, vagy cso-
por, amely hasonló elveket küzd.*

A mostani harc különösképen megér-
demli a figyelmünket, mert a demokrá-
cia legegységibb posztulátumaiért, az al-
kotmányosságért folyik. A nemzeti pa-

rasztpárt Alba Iulia végeredményben
nem a hatalmat fogja követelni magá-
nak, hanem az ország népe számára azt
az elemi jogot, hogy az alkotmányban
biztosított szabad és tisztá választások
újjan nyilváníthassa politikai meggyő-
ződését. Amit Alba Iulia ezenkívül és
ezenfelül fog követelni, az már csak tar-
tozóra ennek: a közeleti biztosság hely-
reállítása, az igazságos adópolitika, az
egyes országrészek egyenlő és méltányos
gazdasági elbírálása, a tisztviselői és bi-
rói függetlenség. — mind-mind, az al-
kotmányossághoz való visszatérést je-
lentik. Ugy hisszük, Alba Iulia egy szó
sem fog elhangzani, amely ellentétben
állana az ország alkotmányával. Egyszer-
ű és kézenfekvő mindaz, amit a nemze-
ti parasztpárt Alba Iuliában követel,
olyan egyszerű és spontán, mint ami-
lyen az a zarándokut, amely most az
ország minden sarkából Alba Iulia felé
özönlik.

Számunkra tehát nem közömbös, hogy
a most utolsó fázisába jutott harc mi-
kém fog eldőlni. Ha aktíve nem is ve-
szünk részt a harcban, de lelkiileg ott
vagyunk mi is azok között, akik Gyula-
fehérváron egy új és igazságosabb kor-
mányzati rendszer beiktatását követelik.
Mi is ott vagyunk azok között, akik visz-
sza akarják vezetni a zországot a demo-
krácia és az alkotmányosság útjára. Mély
szívvel és hűvel és becsüldő lélekkel üdvöz-
lünk mindenkit, aki bátran és férfi
módjára sikra száll az eszméért s az iga-
zi emberi és népi szabadság gondola-
táért. Üdvözölünk mindenkit, aki nem

UI ÉKSZERÜZLET
FENYŐ HERMANN
óra és ékszer üzlet
Cluj, Piața Unirii 23
Dus raktár a legmodernebb óra
ékszer és díszárgyakban.
Szolid kiszolgálásért a cég régi
jó hírneve
TELJES GARANCIÁT NYUJT.

opportunistá, aki meg nem alkuszik s
aki meggyőződését nem bocsátja áruba.
Üdvözöljük Alba Iulián!

Am amilyen mélyből fakadó és őszin-
te a vágyunk, hogy felvirradjon végre
erre az országra a demokrácia, az egye-
ni és népi szabadság hajnala, époly szí-
lárdan hisszük, hogy Romániának min-
denekelőtt békére és nyugalomra van
szüksége. Ezt a küzdelmet úgy kell le-
folytatni, hogy az ország rendje meg-
részködtatást ne szenvedjen. Azt óhajtjuk,
hogy Alba Iulia a béke és a rend meg-
szilárdítását eredményezze. Azt óhajt-
juk, hogy a küzdelem utolsó fázisa is a
higgadtság és bölcs mérséklet jegyében
érjen véget, nehogy a remélt áldásból
szök fakadjon.

Ez a mi üdvözletünk és az a mi üze-
netünk Alba Iuliának.
Marton Ernő.

Gyulafehérváron, a nagy nap előestéjén

ember vonul be ma reggel a városba.

Gyulafehérvár körül. Ötven külföldi és 200 belföldi új- ságró érkezett a nagygyűlésre, Jorgáék nem képvisel- tetik magukat a gyűlésen

— Az Új Kelet kiküldött munkatársának telefonjelentése.

Alba-Julia-Gyulafehérvár, május 5.
Soha olyan sűrű nem volt a levegő a
koronázó város felett, mint ma, a nagy
nemzetgyűlés előestéjén. A várakozás
feszült atmoszférája, izgalmas látás-látás
énekző tölti meg a várost. Olyan most
Gyulafehérvár, mint egy megbolygatott
méhkas, holott a hatalmas paraszttö-
megek még kilométerekre vannak innen
és a nagygyűlés résztvevőinek csak el-

enyésző része érkezett meg Gyulafehé-
rvára. Kék karszalagos rendezők pillá-
natok alatt utbaigazítják az ország kü-
fönböző részeiből érkezett szenátorokat
és politikusokat, akik a holnapi párt-
kongresszus delegátusai lesznek. A kék
karszalagja dominál. Több mint kétszáz
belföldi és ötven külföldi újságró érke-
zett a városba.

Maniu mosolyogva adta meg a választ:
— A hajam deres, de a lekem derüs.

A város életének centruma a főpostán
van, ahol az újságrók türelmetlenül
várják hogy telefonösszeköttetést kapja-
nak. Most épen a bukaresti „Dreptatea”
munkatársa beszél és azzal fejezi be tu-
dósítását, hogy ember táborozik
Gyulafehérvár körül. De a kagyló máris
a „Viitorul” képviselőjének fülén van,
aki harsányan mondja be a telefonba,
hogy alig ember gyűlt össze Gyula-
fehérváron, akiket fel és alá sétáltat-
nak hogy annál nagyobb tömegnek
lássék.
Az igazság az, hogy
ember tart Gyulafehérvár felé.

„A hajam deres, de a lekem derüs” — mondja Maniu

Első utunk a nemzeti parasztpárt
kongresszusi sajtóirodájába vezet, amely
dr. Tilea Vasile irányzása mellett állandó
permanenciában van. Ugyanitt van a
nemzeti parasztpárt vezérkara is. Maniu
Gyula arcáról eltűnt a közismert rejte-
lyes és kifürkészhetetlen mosoly. Most ő
is jókedvű. Arra a kérdéssünkre, hogy
mondjon valamit a kongresszusról, a
következőket válaszolja.
— Mit mondhatnék? Nem akarok nyi-

latkozni. Holnap az ország fog majd nyi-
latkozni.

Más oldalról próbálkozunk.

— Milyen következménye lesz Gyula-
fehérvárnak a kisebbségi életre?
— kérdeztük Maniutól.

— A kisebbségi kérdéssről itt egy szót
válaszolhatok: *Alba-Julia.*

— Mit vár elnök ur a holnapi naptól?
— volt a harmadik kérdésünk, amelyre

A sajtóirodába perceről-percere érke-
nek be a vidéki jelentések. Az egyik
arról számol be, hogy pénteken délelőtt
Szászorsban néhány fiatal nemzeti párti
épen felsorakoztatta a lakosságot, hogy
elindítsa Gyulafehérvár felé. Az indulás
előtt azonban megjelent a csendőrsors pa-
rancsoaka és kijelentette, hogy a község-

ben ostromállapot van és két embernél nagyobb csoportosulás nincs megengedve.

SELECT ALRAUNE

filmet, főszerepben **Brigitta Heim, Petrovici Swetislav és Paul Wegener,** Moa. Filmc.

Hétfőn Heidebergi diákélet (I. rész)

Megható dráma, a diákok életéből. — Főszerepben Werner Fuetterer, Grete Mosheim és Vivian Gibson

csak ha maga a nemzeti parasztpárt fogja kérni, de a gyűlés lefolyásáért a párt vezetősége felelős.

A városba egymás után érkeznek még a vezérek. Maniu, Vaida és Vlad Aurél után, akik pénteken délelőtt már Gyulafehérváron voltak, megérkeztek a szocialisták, *Dobrescu, Pitel, Jumanca, Lucian, Fluera* és *Gherman* vezetésével,

Alvincen és környékén gyűlt össze a Marosmenteről és az Oltvidékről. Tövisre érkezett még Bihar-megyéből *Majorescu* bankigazgató vezetésével. *Dévan* van, aki Gyulafehérvárra igyekszik. Az országutak tele vannak felvonuló tömegekkel, amelyek gyalogosan, teherautókon, ekhós-szekereken, loháton és minden elképzelhető más közlekedési eszközzel

igyekeznek Gyulafehérvárra, ahová vasárnap reggel fognak bevonulni négy irányból.

Ma délelőtt *Misu Contacuzino* herceg kíséretében megérkezett *Mihalache* is, akit zenével és valóságos diadalmenettel fogadtak. *Mihalache* az állomáson beszédet mondott, amelyben többek között a következő kijelentést tette.

— Nem azért szabadítottuk fel Erdélyt, Bánátot, Bukovinát és Bessarabiát, hogy a liberálisok elnyomása alá kerüljön. Május hatodika új korszakot fog megnyitni ezeknek az országrészeknek az életében.

Szombattól kezdve kezd estig a városban teljes alkoholtilalmat léptettek életbe. Záróra után senki sem tartózkodhat az utcán. A katonaság nem hagyhatja el a kaszárnyákat.

Tegnap este letartóztatták Székely Leó gyulafehérvári banktisztviselőt. A letartóztatás oka az volt, hogy a tisztviselő táviratot adott fel, amelynek szövege ez volt: „N” a reusit. (Nem sikerült.)” Rövidesen kiderült, hogy üzleti táviratról van szó, mire Székelyt szabadon engedték.

Jánbor Ferenc

De nincs idő a töprengésre. Berreg a telefon és a sajtóiroda egyik embere már veszi fel a jelentést, hogy a kolozsvári „Patria” autóját, amelynek sofförje kéziratot vitt, az egyik községben feltartóztatták és a kéziratot elkobozták. A sofför panaszi tett a község nemzeti párti vezetőjénél, akinek intervenciójára az elkobzott kéziratokat visszaadták.

Komolyabb incidensről sehol nem lehet látni sem esendőt, sem katonát, de a várost

Ennek ellenére Maniu tegnap este táviratot kapott *Duca* belügyminisztertől, amelyben őt teszi felelőssé a rendért. *Tatarescu* miniszter kijelentette *Popovici* Mihálynak, hogy kongresszus területén egyetlen esendő, katona, vagy rendőr sem lesz.

Erdély hegyvölgyein át az albajuliai zarándokokkal

Veresmart, május 4. este 10 óra. Enek-szóval és zászlerdővel vonuló menet élen érkezünk be pénteken este tíz órakor a községbe, 30 órai gyaloglás után. Az emberek fáradtak, porosak, de a jókedvük és lelkesedésük halálatlan. A község utcáin már előbb érkezett tömegek. Az újonnan érkezőkkel *Capalleanu* *Juliu* görögkatolikus lelkész fogadja, irányítja és szállásolja el. Emberfeletti munka ez.

A paplakban, amely hadiszállás képét mutatja, ott találjuk már dr. *Socol Aurél* kolozsvári képviselőt, *Moldovan* Valért és dr. *Popescu* képviselőt, valamint más nemzeti parasztpárti vezetőpolitikust. A házban két zenekar mellett mulat a vezérkar, miközben érdekes epizódokat mesélnek az utóbbi napok mozgalmas életéből. Különösen kiemelik, hogy a nők milyen bámulatos akaraterevével állottak az ügy szolgálatába. Magyarigénben összeütközésbe is kerültek a csendőrökkel, de végül is a karhadalom volt kénytelen meghátrálni előlük.

Közben egymást érik a futárok az újabb jelentésekkel. . . . *Bocu Sever* igéretéhez képest 150 autóbusszal indult el Gyulafehérvár felé a Bánát lakosságával. Arad-megyében 80 tagu lovasbandérium járja be kürtszóval a falvakat. A bánátiak tábori konyhát és eszónakokat is is hoznak magukkal. . . .

Csütörtökön délután 6 órakor indultunk el Kolozsvárról. A nemzeti parasztpárt klubja előtt két hatalmas Chevrolet-autó várta a párt ifjusági tagozatának nyolcas csoportját, amely arra vállalkozott, hogy a Mécson és Sármasón koncentrált tömegeket a hegyeken keresztül gyalog vezetik el Gyulafehérvárra. Mind a nyolcan frontarcos-uniformist vettek fel. . . . Bucsuzás után negyedhétkor a két autó kirobog Kolozsvárról, hogy utólérje a már előre elindult csoportokat. . . . Szamosfalva után az országuton már fel is tűnnek a szabályos menetben haladó zarándokok. Valamennyinek a vállán hatalmas hátizsák, tele elemőzsiával. Az autókat lelkes köszöntéssel üdvözlők. A hegyes borkucsmák a levegőbe emelkednek.

— La Alba Iulia!

a menetet. A helyi pártmegbízottak mindenütt jelentést tesznek azokról, kik elmentek és arról is, ha történt valami. Mécson a község ünneplőbe öltözött vár, felvirágozva. Dan Sever volt pénzügyi államtitkár házában szállunk meg. Az udvaron nemzeti viseletbe öltözött emberek százai szoronganak. A járás minden faluja elküldötte a maga delegátusait. . . . Őllagu küldöttség kéri, hogy valaki beszéljen a néphez. *Muresan* Sa-

bin felugrik egy hevenyészett emelvénnyel és beszélni kezd:

— Május hatodika történelmi dátum lesz az ország történetében. Ez a nap fogja meghozni az erdélyi népnek azt a fordulatot, amelyért már tízedik éve küzdünk. Gyulafehérvár meg fogja hozni a szabadságot és megváltást a dolgozó erdélyi népnek, amely eddig súlyosabb terheket viselt, mint a regáli rezsim alatt. Csak akarnunk kell és meg fog hajlani akaratumk előtt minden hatalom.

vezér végre megfogadja tanácsukat és most már erőves lépésre szánja el magát. Ők semilyen áldozattól sem riadnak vissza, mert biztosra veszik, hogy a kormány szépszerével sohasem fog mondani a hatalomról, viszont a nemzeti parasztpártira valóssággal katasztrófát jelentene egy újabb eredménytelen kísérlet. . . . Persze, vannak szkeptikusok is.

A vita lassan-lassan ellanyhul, de az udvaron még javában áll a tánc. Valaki elhallgatja a zenét és az emelvénnyel ugrik. Harsány hangon adja ki a parancsot, hogy mindenki térjen pihenőre, mert hajnalban tovább kell gyalogolni.

Az emberek elszédnek és csakhamar esend borul az utcákra. A hűvös éjszakában valahol tárogató hangja bug allatódall. . . .

Hajnalban négy órakor kürtszóra riadtunk fel. Öt perc alatt mindenki ott van a sorban. A kolozsvári kiküldöttek közül négyen azt a megbízást kapták, hogy látogassák meg a sármási gyülekezőtábor.

Dan Sever négy lovas fogatján hagytuk el Mécset. Feleuton a kocsis, akinek testén még békebeli zsinóros dolmány feszült, az ostornyéllal a hegyek felé mutat. A dombok mögül három szurony csillogott elő. Az első kanyaradónál előkerültek a csendőrök.

— Áll!

De a kocsis, akit a csendőrök felismertek, a lovak közé suhint. . . .

Nemsokára feltűntek a sármási gőgyár lángoló csövezetékei. A kocsi dr. *Cupsa* orvos háza előtt áll meg, amelyet percek alatt körülvesz a község lakossága. Csakhamar megérkezett *Hintea* lelkész vezetésével a kissármásiak hatalmas csoportja is. A kolozsvári „Patria” egyik publicistája, *Pacl Pavel* lelkesítő beszédet rögtönöz. Ezalatt a párt megbízottai a menet megszervezéséről táncsoznak. Egy kerékpáros-osztály *Teodorescu* chemarista vezetésével a szomszédos falvakat járta be, hogy utasítással lássa el a vezetőket. *Méhes*, *Ormenyes*, *Velker*, *Szilvas*, *Tóhat*, *Domb*, *Rezoara*, *Tuson* és *Soster* községeket jarták be, ahol lovasbandériumok, szekércsapatok és indulásra kész csapatok várták az indulás jelét. A különböző falvak küldöttségei egy előre megbeszélte utke-reszterdésnél találkoztak össze. Ezeknek az embereknek épen a héten volt kénytelen a kormány tíz vagon tengerit kiosztani, olyan nagy az éhínség ezen a vidéken. Érthető, hogy fokozott lelkesedéssel igyekeznek Gyulafehérvárra, a melytől helyzetük jobbrafordulását remélik.

Zeneszó mellett indult el a menet. Asszonyok, gyermekek, férfiak vegyesen kapaszkodnak fel a járatlan övsényeken. Láruk alatt porzik az út. A hangulat olyan friss és vidám, mintha csak a szomszéd községbe igyekeznének, nem pedig egy száz kilométeres utra. . . .

A veltéri hegyek között érdekes jelenet játszódott le. A festői táj, mintha egy

Németgyártmányú
gyermekkosci
különlegességek

PHONIX

1928. évi modelljei
kizárólagosan a
„Hercules”
áruházban

Ciuj, Catea Reg. Ferd. 12.

Képes árjegyzék díjtalanul

Figyeljen a címre

Kedvező fizetési feltételek

Viszonteladónak nagy árkedvezmény

Vége a szónoklatnak és a lovasbanda rázendít a hórara. A emberek átfonják egymás derekát és táncra kerekednek. Ezalatt benn a házban szenvedelmes viták folynak Maniu politikájáról. Az optimisták vakon hisznek Maniu módszerének eladatilában és remélik, hogy a

Nagy sikerrel folytatja Szenzációs műsor

URANIA KALIFORNIA

mozgó Különleges kalandordráma a vadnyugat életéből. Főszerepben *Tim Mc Coy* világhírű művész. Monopol Fanámet

Vasárnap d. e. fél 11 órakor matiné

Hétfőn Patt és Pattachon Bombagyárosok

Az Urania mozgó igazgatója, hogy alkalmat adjon arra, hogy a kevésbé tehető publikum is élvezhesse a jó filmeket, a helyáratat következőképpen redukálta:

1. hely lei 20'- mindenkor

hétköznapon 3-5-ig minden hely lei 25

vasár- és ünnepnapon 3-5-ig minden hely lei 25

Az
A Mizr
központja
totta ki:
ERI
Ma, mi
jai felelt
teremtse
zsidóknak
kal többet
népénél,
és össze kell
zsidó jövő
A jelenl
neráció le
hogy a vi
dóságnak
otthoni ter
ezredek á
meg a zsi
zetében is
A zsidó
élet! A mo
a zsidóság
minden z
zett és me
sára, hogy
lesztinába
hessen, ar
szellemi
szent nyel
Zsidó T
akik akár
ban laktok
vényeink,
vendő nem
rázzanak
ból, s nyil
Jöjjetek,
a „Mizracl
Ha
al
an
Csa
t
PA
A I
üzl
Vég
Reres
Rövid
terie a
ióval

Az erdélyi Mizrachi szervezet felhívása

A Mizrachi Világszervezet erdélyrészi központja a következő felhívást bocsátotta ki:

ERDÉLY ZSIDÓSÁGAHOZI

Ma, midőn minden nép visszatér romjai felepitéséhez, hogy békes együttélést teremtsen az emberek között, nekünk zsidóknak, akik összehasonlíthatatlanul sokkal többet szenvedünk a világ bármely népénél, a legnagyobb erőfeszítéssel is össze kell fogunk, hogy feleptsük a zsidó jövőt.

A jelenlegi és elkövetkezendő zsidó generáció legszentebb kötelessége tehát, hogy a világ minden táján szétszórta zsidóságnak az ősi zsidó szelleműtől alhatottól óhont teremtsen, mert egyedül ezen, ez-credek által táplált remény mentette meg a zsidóságot a legválságosabb helyzetében is a megsemmisüléstől.

A zsidóság jelenleg súlyos válságát éli. A mostani nagy történelmi időkben a zsidóságnak nagy és szent kötelessége minden zsidó energiát összefogni, szervezni és megszerzendő jogainak biztosítására, hogy úgy a diasporában, mint Palesztinában egy oly nemzedeket nevelhessen, amely a zsidóság testi, lelki és szellemi megújodására törekszik és szent nyelvek centrumot biztosítson.

Zsidó Testvéreink! Mindnyájatokhoz, akik akár nagy városokban, vagy falvakban laktok, hozzátok szólunk! Szent törvényeink, a zsidó nép, a jelenlegi és elkövetkezendő nemzedékek iránti kötelességeink rázzanak fel benneteket dermedtegeitől, s nyilván meg zsidó szívetek.

Jöjjetek, egyesüljétek, mint egy ember a „Mizrachi Világszervezet” keretében.

melynek mindenkor igaz törekvése a zsidóság oszthatatlan népegységének megteremtése, mivel csakis ezen egység az, mellyel ujja éledhet Tóránk, zsidó népünk, zsidó országunk és zsidó nyelvünk.

Jöjjetek! Nem szabad egyetlen zsidó testvérünknek, — aki szereti népünket és hagyományainkat — távollatában magát ezen igazi zsidó munkától, hanem egyesülnünk kell minden zsidó párttal, hogy megfeszített és egyesült erővel dolgozzunk galutbéli szabadságjogaink és otthonunk: Erecz Jisraél megszerzéséért.

Vegye ki részét minden zsidó testvérünk azon giganti szent küzdelemből, melyért a Mizrachi Világszervezetel karöltve harcol. Jöjjetek! Támogassátok ezeket azon szent küzdelemben, melyet a galutbéli zsidóság indolenciájával, valamint a palesztinai gazdasági válság és munkanélküliséggel szemben kifejtetni kényszerülnek, s melytől azok megözöndve, megerősödve és megnemesedve haladnak előre.

Hiszzen, ha az összzsidóság egységes akarata lesz Palesztina felépítése, akkor azon szellem, mely évezredek tradícióján nyugszik, soha nem engedi, hogy Palesztinában gazdasági válság és munkanélküliség legyen.

Jöjjetek! Váltátok meg a zsidó együvé tartozás, a zsidó szolidaritás testvéri együttérzés, a zsidó szellemi és lelki egység szimbólumát: a Sékelt.

Minden megváltott Sékel újabb zsidó öntudatot, újabb zsidó energiát jelent a céltudatos és szünetnélküli kollektív zsidó munkának. Csakis ezen egységesen kiépített zsidó munka oldhatja meg gal-

1 m. fehérnemű vászon lei 39
1 m. mosó celén lei 39

Szabó Jenő divatruházában Cluj

Galutbéli problémáinkat, s csakis ennek nyomában fakadhat szent földünkön ősi örökségünk szellemi világának bármely egysége: Isten, Nép és Ország, mely valaha a zsidóság alappillére volt és melynek a jövőben is ennek lennie kell.

Testvéreink! Teljesítsétek kötelességeiteket és váltátok be Séekjeiteket!

Oradea, 5688 Nissan hó 23.

B'birchat Tóra V'avoda:

Mizrachi Erdélyrészi Központja Oradea.

Wasserstrom Sándor, ügyv. elnök.

Wasserstrom Sándor, ügyv. elnök.

Sékelbiztos

Mittelmann Jakob, elnök.

Az orosz szovjet vezetők mély hallgatásba burkolóznak Kun Béla és társainak letartóztatásával szemben

A bécsi rendőrség tovább nyomoz a kommunista forradalom többi előkészítőjén, Kun Bélát felesége távítatilag üdvözölte Moszkvából. Az osztrák jobboldali sajtó Kun Béla kiadását sürgeti. A krimi vérengzések ügye

Bécs, május 5. A rendőrség figyelmét már napokkal ezelőtt felhívták arra, hogy a letartóztatott kommunista vezetők közül még több más bolsevik külföldi állampolgár bujkál, akik még most is tovább szövegének Közép-Európa forradalmisításának tervét. De ettől eltekintve is, a rendőrség a letartóztatottak levelezéséből, lakásukon talált más iratokból erről már napok előtt meggyőződést szerzett.

Titkos írásai iri levelekben szembe- szökően sok tulajdonnév szerepel, ami szinte kétségtelenné teszi, hogy az összes vezetőket eddig még mindig nem sikerült ártalmatlanná tenni.

A rendőrség azt hiszi, hogy szorgos nyomozással legalább is a negyedik volt magyar népbiztos sikerülni fog őrizetbe venni. Az eddig letartóztatott népbiztosok: számszerint hárman, Kun Béla, Székely Béla és Lukács György egyébként, mint vizsgálati foglyok maguk gondoskodhatnak elmezésükről és a velük való bánásmód ellen sem lehet panaszkodni. Vizsgálati fogságuk napjait olvasással töltik, mert a fogház könyvtára rendelkezésükre áll. Kun Béla többször kért hírlapokat is s még ezt a kérését is teljesítették, de kivágták a lapokból azokat a cikkeket, melyek a kommunista propagandával és letartóztatásokkal foglalkoznak. Kun Béla felesége, Gál Iren május elsején táviratot küldött Moszkvából a volt magyar népbiztosnak a következő tartalommal és szöveggel:

„Május elseje ünnepi alkalmából szeretettel üdvözöl családot.”

Az ügyesség tegnap megengedte a foglyok hozzátartozóinak, hogy beszélgetést folytathassanak a letartóztatottakkal.

A Neue Freie Presse moszkvai levelezőjének jelentése alapján azt írja, hogy a szovjetek vezetői mély hallgatásba vannak merülve a bécsi letartóztatásokkal szemben.

Az orosz sajtó is aránylag keveset foglalkozik a dologgal s legnagyobb-részt kommentárok nélkül, pusztán a tények közlésére szorítkozik.

A letartóztatások mindössze Leningrádban okoztak nagyobb izgalmakat, ahol

nagy tüntetések is voltak a „fascista Ausztria” ellen s a népgyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, melyben tiltakoznak a letartóztatások ellen.

Bécs május 5. A „Deutschösterreichische Tageszeitung” mai száma ismételtlen foglalkozik a felszín alatt parázsló kommunista propagandával. Inti a hatóságokat, hogy ne ismerjenek meghátrálást a vörös terrorral szemben s arra a végső konklúzióra jut, hogy Ausztria nem is tehet mást, mint hogy kiadja Kun Bélát és összes társait Magyarországnak.

Genf, május 5. A „Journal de Geneve” Kun Béla letartóztatása alkalmával feleleveníti a krimi vérengzéseket, amikor a szovjet Kun Bélát küldte ki az ellenforradalom leverésére. A lap erre vonatkozó híradásait és információit a Vörös Kereszt egyik megbízottjától szerezte be, aki a polgárháború áldozatainak segélyezésére érdekelten járt annak idején Krimben. Állítóg nehezen menekült meg onnan s azt állítja,

hogy a krimi polgárháború idején ezrével fogdosták össze a gyanúsítottakat és az asszonyokat és gyermekeket a pinczehelyiségekben anynyira összezúfolták, hogy le sem feleldhettek.

A megbízott ezeken felül még azt is állítja, hogy a gyanúsítottakat géppuskával kivégezték, mert hozzátartozóik a cári hadseregben szolgáltak. A kivégezettek családtagjainak először végig kellett nézni hozzátartozóik kivégzését és csak ezután került rájuk a sor.

Néhányan megakartak szólni. Kun Béla ekkor állítóg elrendelte, hogy a szókni akarókat lábuknál fogva kell felakasztani. Majd a kórházakból kihurcolták és félholtra verték a gyanúsítottakat és kivégezték. A felszígeten az asszony állítása szerint hatvanezer embert végeztek ki.

Tüdőbeteg kérsenek ismerető füzetet Oláh Károly plébános által feltalált csoda hatású **Ártáptájsim** államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszerrel. Füzetet bárkinek díjmentesen **küld az egyedül kérésre** **Osváth** gyógyszerintár = Targu-Mureş

A meglehetősen fantasztikusan hangzó állítások sorát a lap informátora azzal zárta be, hogy a lubkai és vorsi kórházakban 272 gyógyíthatatlan háborus sebesültet targoncákon szállították ki a vesztőhelyre és ott föbelőtték őket.

— A latin írást tették kötelezővé Törökországban. Angorán keresztül érkezett jelentés szerint a török kormány elhatározta, hogy a Törökországban használatos arab helyett a latin betűket teszik kötelezővé.

— Budapesten elfogták az Aradi Általános Takarékpénztár sikkasztó cégvezetőjét. Budapestről jelentik: Az aradi rendőrségtől nemrégén átirat érkezett a budapesti főkapitányságra, amelyben bejelentették, hogy az Aradi Általános Takarékpénztár cégvezetője Schönberger Miksa, aki egymillió lejt sikkasztott el a takarékpénztártól, Budapesten tartózkodik. A budapesti rendőrség tegnap az egyik előkelő szállodában megállta Schönberger Miksát, aki áhréven volt bejelentve. Schönberger először tiltakozott igazoltatása ellen, azonban a bizonyítékok sulya alatt beismerte, hogy ő követte a nagyvárnyu sikkasztást. A budapesti rendőrség a letartóztatásról értesítette az aradi rendőrséget, ahonnan Schönberger kiadatását fogják kérni.

— Szocialisták és kommunisták véres összetűzése Mainzban. Mainzból jelentik: A szocialisták tegnap este az itteni felső leányiskolában nagygyűlést tartottak. Az ülés közben kommunisták rontottak be a terembe s verekedést provokáltak. A verekedés közben többen kést rántottak elő s az ügyeletes rendőrtisztviselőt is megsebesítették. Végül is nyolcvan főnyi autobilos rendőrsztag szállott ki, amely szétverte a verekedőket és közülük hatvanat letartóztatott. A verekedéssel kapcsolatban rengeteg könnyű és két súlyos sebesülés történt. A verekedők a leányiskola aulájának teljes berendezését önkretették.

girdessen az Uj Keletben

Használja ki az alkalmat, amíg lehet. Csak rövid ideig tart még a **PARISIEN ÁRUHÁZ** **CLUJ** üzletfeloszlás miatti **végkiárusítása** **Rereskedők figyelmébe!** Rövidáru, játék és galanterie árak gyári vételáron jóval alul beszerezhetők.

INNEN-ONNAN

A kalap forradalma. Törökország szinte szemünk előtt vedlett át modernné, de hogy mi áldozatába kerül ez, arról majd csak később számol be a történelem. Itt van például egy jelentéktelennek látszó kérdés, a kalap viselet, mely évekig vajudott, míg végre megoldást talált.

A muzulmán keleten a főfédő mindig rendkívül nagy szerepet játszott. Ez különböztette meg a hívőket a gyatároktól, sőt vallásukat, politikai meggyőződésüket és foglalkozásukat is jelezte. A szultán mindenha pompás főveget viselt, turbanja Allahéhoz hasonlított. Megannyi ékesség díszítette ezt. Hajdan — a tizenhétcadik században — a nagyvezér cukorsüveg-szerű fehér turbánt viselt, melynek közepén arany csillag tündökölt. Még a török temetőben is látni a turbánokat a gyászszlop tetején.

Nem csoda, hogy a forradalom, illetve az európaizálás menetét lényeg-ről-lépésre lehet követni a főfédők nyomán.

A missolonghi ostrom után a törökök egyiptomi katonákkal érintkeztek, felük vették át a fezt, mely először mutat rá a haladásra. De az igazhittűek csak lassan-lassan szokták hozzá. Egy darabig a forradalom jelképe volt.

Musztafa kemál basa merész újításai folytán 1925ben a fezt teljesen más jelentőséget kapott, mint annakidején, 1829-ben. A maradiságot jelentette és sok millió török tört lánzdát mellette, hogy a kalap ellen tüntessen.

Amikor 1923-ban Kemál csapatai bevonultak Konstantinápolyba, a régi törökök a kalapokat felütköztek az emberek fejéről, a sárba taposták. A kalap nem is egy nap alatt honosodott meg.

Egyáltalán a keletiek idegen szemmel tekintenek arra a szokásra, hogy valakit kalapkevéssel üdvözölnek. Levesni a turbánt, vagy a fezt, illetlenség volt.

1925 szeptember 1-én Musztafa Kemál maga járt elől példával, dacoiva a hagyományokkal és előítéletekkel, hajadonfőn vett részt a tisztelőre rendezett ünnepségen. Így beszélt:

— A polgárosult népek nemzetközi viselete teljesen megfelel a mi nemzetünknek. Cipőket és félcipőket fogunk viselni, nadrágot, inget mellényt: kemény gallért: nyakkendő: kabátot: fejünkre ellenzős sapkát teszünk, vagyis kalapot. Ha pedig valaki vonakodik ezt hordani, akkor szemébe mondom, hogy ostoba és tudatlan.

Enyhül a száraz-törvény. Az amerikai szárazok és nedvesek között még mindig dúl a harc, de az utóbbi időben olyan jelek mutatkoznak, hogy az Egyesült Államokban hovatovább nedvesre fordul az idő, a boros pincékben a legközelebbi években nyilvánosan is csapra fogják venni a hordókat.

Legalább is a szeszpartiak javára két engedélyny észlelhető.

A newyorki senmítőszék ítéletét hozott, melyben megállapítja, hogy magánháznál nem törvénytelen dolog a szőke levét megerjeszteni, szóval bármely amerikai polgárnak jogában áll annyi bort tartani, amennyit csak akar.

A második jelenség, mely a mostani szigor enyhülésére vall, az, hogy az

Nagy árleszállítás!

Bélesárn — Szabokellék
Harisnya — Kézimunka
Csipkék szenzációsan olcsón.
Carol Neumann
Cluj, Reg. Maria 10.

amerikai szeszellenes liga minden tagjához körlevelet intézett, megkérdezővén őket, vajjon fenn akarják-e tartani a mai törvényt, vagy bizonyos változtatásokat javasolnak?

A válaszok nem kétségesek. Köztedomásu, hogy a tagok többsége a törvényt a mai szigorában nem helyesli és módosításokat óhajtatni. Természetesen akadnak konok szárazok, kik verik a mellüket és a dobót a teljes szeszmentesség mellett.

Máris propagandára készülnek, melynek céljára tízmillió dollárt szándékoznak összegyűjteni. Kétféle dollárt már is összegyűjtöttek, csak egy bizalmas társaságban.

Német história. Egy utas vasuti jegyet vált a drezdai állomáson annak

rendje és módja szerint fölszállt a vonatra, de mikor elfoglalta helyét, fülkájében szivszellődést kapott és szörnyet halt.

Azonnal értesítették a mentőket, kik kivonultak, de csak a hafált tudták megállapítani s az illetőnek a személyazonosságát. A holttestet leszállították, a vonat megindult.

Az elhunyt családja a halott mellettségében megjelent a teljes használatlan vasuti jegyet s mint hogy szegény volt, azzai a kérelemmel fordult a vasut igazgatóságához, hogy a jegy árát térítse vissza.

A vasut igazgatóság ez ellen nem tett elvi kifogást, de arra utasította a kérévényezőket, hogy kérésüket bővebben fejtsék ki, indokolják meg.

1 m. opál, fehérneműre lei 29
1 m. mosó crep lei 29

SZABÓ IENŐ divatáruházában, CLUJ

Most végre döntött. Kijelentette, hogy a jegy árát visszatéríti, de belőle levon tiz pienniget a perronjegy járára, mert az illető ugyan nem használta a vasuti jegyet, de minckelött beszállt a fülkéjébe, áthaladt a perronon, melyért az üzletvezetőség által meghatározott díjtétel fizetendő eleveneknek és holtaknak.

Másszóval: a vasuti fülkében sem lehet meghalni ingyen.

Május hatodika után — hetedikre következik mondja Lupu miniszter a gyulafehérvári gyűlés várható következményeiről

(Bucuresti-Bukarest, május 5. Az Uj Kelet munkatársától.) Aki az utóbbi napokban a bukaresti minisztériumokban járkált, meglepetéssel konstatálhatta hogy míg néhány héttel ezelőtt a kormány tagjai a legnagyobb idegességgel beszéltek a készülő gyulafehérvári gyűlésről, addig most egyenesen derűs nyugalommal néznek az események elé és Gyulafehérvárt ugyszólván egyetlen közlegyűléssel intézik el. Azt mondják, nem félnek Gyulafehérvántól, minck legjobb bizonyítéka, hogy engedélyezték a gyűlést. Így hát a kormány liberális tagjainak felfogása nem is bírhat különösebb érdekességgel az olvasóközönségre, amial kevésbé, mert ez a felhógás számtalan nyilatkozatból már amugy is ismeretes.

Van azonban a kormányban egy tagja, akit mégis érdemesnek tartottuk megszólaltatni ebben a kérdésben. Lupu közmunkaugyi minisztert, aki még nemrég harcos tagja volt annak a pártnak, mely most utolsó küzdelemre készül fel Gyulafehérváron, — eliene is. Nem lehet mentes minden pikantériától, hogyan itéli meg az egykori baltárs ezt a nekigyürközést.

Lupu miniszter az Athene Pallace szálloda egyik elsőemeleti szobájában lakik. Délelőtt 11 órakor megünnk fel hozzá. A szálloda széles folyosója tele van várakozó emberekkel, mert a városzobának elnevezett kis kabinet a negyedrészt sem tudja befogadni a miniszterre várakozóknak. Közismert dolog, hogy Lupu későnkeő ember. Tizenegy óra és még nem fogadott senkit. Titkárja megnyugtatja a várakozókat, hogy a miniszter ur már elkészült tolettjével.

Lupu miniszternek a sajtó iránti tisztelőtére vall, hogy mindiárt az első közt fogadott. Lakosztályában, amely egyetlen kis szobából áll, az ágy még vetetlen és általában költői rendtelenség uralkodik. Könyvek és újságok halmai hevernek a szoba minden sarkában. Mint régi ismerőst üdvözöl Lupu. Ismeretségünk még abból az időből származik, amikor Lupu két évvel ezelőtt az Averescu féle választások idején Kolozsváron írt és kollaborációról tárgyalt a Zsidó Nemzeti Szövetség vezetőivel.

A régi emlékek azonban egyáltalán nem zavarják. Egész természetes állapotnak tartja hogy most miniszter a liberális kormányban. A kérdésekre adott válaszain is ez a természetesség ömlik el.

— Mi lesz május hatodika után? — teszem fel az első kérdést.

— Május hetediké! hangzik a lakónikus válasz és közben hamiskásan mosolyog a bajusza alatt.

— Ilyen egyszerűnek látja a problémát, miniszter ur?

— Alba-Julia a legkisebb mértékben sem lehet befolyással a kormány hely

zetére. Nekünk megvan a kitzűzött programunk amelynek végrehajtásában semmiesem akadályozhat meg bennünket. Rendelkeziunk ama tényezők bizalmával, amelyekből a hatalom ered és mi e bizalom alapján vezetjük tovább az ügyeket.

— Maniu hamis ultra lévedt — folytatja Lupu — amikor a gyulafehérvári gyűlést összehívta és ebbe a gyűlésbe helyezte minden reményét. Ezen az uton sohasem fog kormányra jutni, sőt azt hiszem, meg a kormányrajulás reményét is elveszti. Maniunak alkalma lett volna hatalomra jutni Ferdinánd király halála után, ha elfogadta volna a liberálisok ajánlatát, amely minden tekintetben nobilis és igazságos volt. Bratianu felajánlotta neki a miniszteri tárcák felét, ugyanakkor, amikor a liberálisok részére eső felben az én és Argetoianu kollégám tárcája is benne volt, ami azt jelenti, hogy a kormányban a nemzeti parasztpárt lett volna többségben. Maniu azonban mindent akart és ismeri a közmondást: „aki sokat markol . . .”

— Maniu egyébként is — folytatja Lupu kritikáját egyori vezéréről — habozó, tétova ember, aki nem alkalmas aktív politikai vezetésre. Hiszen ez az egész kormánybuktató kampány a legjobb bizonyosság rá Alba Iuliára mennek

kormányt buktnai. Hát hallott még ilyent? Ha Bukarestben, amikor itt voltak a tömegek, megkísérelték volna, nem mondom, talán sikerült is volna nekik, Hej, ha azon a vasárnapon én is köztük lettem volna . . .

Lupu ennél a mondatnál ismét hamisan mosolygott a bajusza alatt.

— Ez minden, amit Alba Iuliáról mondhat?

— Már ez is sok.

— Akkor kérem mondjon valamit a kölcsönről.

— A kölcsön megvan, Mihelyt a francia választások utórezgősei elűlnék és Poincaré kormánya véglegesen megalkul, a kölcsön perfektuálva lesz. Az amerikai és angol piacon már le is van jegyezve a kölcsön.

— És mi a véleménye Mussolini magyarbarátságáról?

— Ez nem Románia ügye, hanem egész Európáé. Nem ismerem hivatalosan Mussolini terveit, de ha igazak a sajtóban megjelent hírek, ugy ez egész Európára veszedelmet jelent.

Beszélgetésünk közben a titkár többször figyelmeztette a minisztert, hogy a kint várakozók türelmetlenkednek. Az interju tehát végetért. De nem is voltunk kíváncsiak többre. Mindent megtudtunk, amit tudni akartunk. m. e

Kommunista propagandával vádolják Várad városi tanácsát

Oradea-Nagyvárad, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától. (Mloteanu bukaresti vezérinspektor napok óta ismét Nagyváradon jártózkodik. A vezérinspektor ideérkezésének célja megvizsgálni azokat a vádakot, amelyek alapján Nagyvárad városi tanácsát fel akarják oszlatni. Beavatott forrásból nyert információk szerint Mloteanu több mint egy órán keresztül hallgatta ki Czeller Lajos városi tnácsost abban az irányban hogy mire fordította a városi tanács azt a 100 ezer lejt, amelyet a város a munkanélküliek felségélyezésére utalt ki. A kommunista bünper kapcsán, amint ismeretes, — felmerült az a vád, hogy a város által kiutalt 100 ezer lejt nem használták fel eredeti célokra.

A belügyminisztérium — újr szerint — kommunista propaganda támogatásával gyanúsítja a városi tanácsot

amelynek különben azt is terhére rója, hogy a tanács soraiban olyanok foglalnak helyet, akik ellen hadbírósi vizsgálat van folyamatban. Czeller bizonyítani igyekezett, hogy kommunista propaganda támogatásától távolállott, amikor a 100 ezer leinek egyrészét a munkásétkezde céljaira fordították.

eredeti tervük szerint. A teljes összeget nem volt alkalmuk ezen intézmény támogatására fordítani, mert időközben a munkásotthon lefoglalták. Így az összegnek egyrészét munkanélküliek felségélyezésére fordították, míg a fennmaradó összeget kamatoztatás végett bankba helyezték.

Valószínű, hogy Mloteanu ezt a felvilágosítást nem veszi tudomásul és

a tanácshoz közelálló körök úgy tudják, hogy a városi tanácsot rövidesen feloszlatják.

Emnek biztos tudatában már kedvtelemül folyik a munka a városházán, mert bizonyos, hogy eredeti programjának megvalósítására a tanácsnak nem lesz ideje.

— Elhájasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserivíz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcsere-bántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József vizkura nagyon szép eredményhez vezet. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Arban, U
minőségbe
„IDE
Ért és önk.
Évvarrás k.
szorint, gyá
Banco
Minden k
eres ajánd
romantikus
a háttér.
szelén veze
habonak há
A menet h
Ant
feh
Alba Iul
után négy
vögrehajtól
a nagygyűl
Kodóseket
lényolcig
hivatalos j
sen megbí
állításunk
megszöveg
vasutakot,
gyűlés elé
ta a bizo
órákor ket
lani, egye
a görögkel
A kongre
és mindöss
na a kong
vonulnak
nagygyűlés
Ere
al Gyulafe
gyesen és
gye nemze
találkozik
logosan, h
felé.
A legnag
kon megv
háton a m
irányában
aranyu m
zeti parasz
élükön dr.
élnk figy
eddig azon
gördítettek
tömegek fe
Hateg, m
redt a vár
a gondórs
sejtséki, h
falé rezes
cán, srek
tan 8-10-
bolcsészof
niu” kftáll
nak a kos
szikáló es
mely Alba
ton érkezt
lok a vidé
éljenezve
Nemzeti
fogadják
féle utasít
gyeleme

Arban, ujdonságokban, minőségben utolérhetetlen az „IDEAL” nőkalapszalom
C. Reg. Ferd. 6.
Eredeti Banco és Panama moellék

Minden kalapvető kelle- ves ajándékban részesül

romantikus történelmi színműnek volna a háttér. Az ösvény tátongó szakadékok szélén vezet át az erdőn, amelyhez ősi habonák háborzongató meséi fűződnek. A melet hirtelen megtorpan.

— Mi történt? — kérdezték.
— A „remete” akar valarút, — vilá- gosítanak fel többen.
A „remete” fekete reverendás, hosszú- szakalú szerzetes, aki a hegyoldalba épített kunyhóban él. A menet láttára előbujt és megáldotta a tömeget.

Marosludásra érkezünk. A község uccáin ember-ember hátán. Itt találko- zunk a különböző irányból érkező mene- tek. A tömeg zárt négyes sorokban vo- nul végig a kis mezőváros. A találko- zóhelyre sorra érkeznek meg a besztro- naszódiai Pop Leonida képviselő vezeté-

sével, a mezőbándiak dr. Popescu Adrian képviselő vezetésével, a pusztakamarásiak, háldiak, méhesiek, sármástak. Minden új csoport érkezését hatalmas éljenzés fogadja.

— Éljen Maniu!
— Éljen Gyulafehérvár!
— Le a liberálisokkal!

A túlaradó lekésedés egyre jobban lesz urrá a tömeget. De hirtelen elkese- redett moraj fut végig az emberek. Valaki hírül hozta, hogy Torda közelé- ben nyolcvan embert, aki Gyulafehér- várra igyekezett letartóztattak.

Hátszegi Ernő

Antiszemita konkolyhintők utaztak Gyula- fehérvárra, de Tövisről visszaküldték őket

—Az Uj Kelet kiküldött munkatársának telefonjelentése.

Alba Iulía, május 5. Szombaton dél- ián négy órakor a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága ülést tartott, hogy a nagygyűléssel kapcsolatos utolsó intéz- kedéseket megtehesse. A bizottság ülése lényegig tartott, de a tanácskozáskoról hivatalos jelentést nem adtak ki. Telje- sen megbízható forrásból szerzett érte- sülésünk szerint a végrehajtóbizottság megbeszélése azokat a határozati ja- vaslatokat, amelyeket a vasárnapi nagy- gyűlés elé terjesztenek. Azt is elhatáro- zta a bizottság, hogy holnap reggel 8 órakor kettős istentiszteletet fognak tar- tani: egyet a görögkatolikus, a másikat a görögkeleti templomban.

A kongresszus lefolyása igen rövid lesz és mindössze tíz percig fog tartani. Utá- na a kongresszus tagjai a nagypiacra vonulnak és ott a kész rezolúciót a nagygyűlés elé terjesztik.

Erdély minden részéről vonulnak Gyulafehérvár felé

Alba Iulíára. A gyülekezés Belé- gyesen és Vaskóban van, az egész me- gye nemzeti parasztpárti lakossága itt találkozik és innen indulnak el a gya- logosan, hol szekereken Gyulafehérvár felé.

A legnagyobb része nem az országuta- kon megy, hanem gyalogosan vagy ló- hátton a mezői és erdei utakon torony- irányban haladva. A szervezés nagy- arányu munkáját a biharin megyei nem- zeti parasztpárt vezérferfiái irányítják, élükön dr. Lázár Auréllal. A hatóságok élénk figyelemmel kísérik a felvonulást, eddig azonban semmiféle akadályt sem górdítottak a Gyulafehérvár felé induló tömegek felé.

Hateg, május 4. Hideg, esős időre eb- redt a város. Az utcák néptelenek, csak a rendőrség szokatlan sűrűsége látható, hogy valami készül. Ugy 8 óra felé rezeshanda szólal meg a város pia- cán, szekerek robognak elő, megrakot- tan 8-10 emberrel, öregek, ifjak, fel- bontott kalapokkal. „Tráscă Mă- niu” kiáltás minden oldalról. Leszálla- nak a kocsikról és hórába kezdenek a széllel csobán. Az első hánati csoport ez, mely Alba Iulia felé vonul. Közben foly- ton érkeznek újabb szekerek és csoport- ok a vidékről. Mind lelkes hangulatban, éljenzve Maniu és pártját.

Nemzeti parasztpárti vezető emberek fogadják a népet, és ellátják minden- féle utasítással. Különösen rendre és fe- syelemre intik őket.

Szombaton este megérkezett egyéb- ként Gyulafehérvárra a kolozsvári és kolozsmegyei küldöttség dr. Hategan Emil egyetemi tanár vezetésével. Zala- nán gyűlt össze. A sajtóirodá- hoz befutott jelentések szerint az összes csoportok pontosan megérkeztek a talál- kozási helyre, ahol elszállásolták őket. Mindenütt a legnagyobb rend és lelkesé- dés uralkodik.

A bukaresti személyvonattal szomba- ton délután husz antiszemita diák érke- zett Tövisre, akik hangos ordítással hirdették a perronon, hogy Gyulafehér- várra igyekeznek, ahol egy második Nagyváradot fognak rendezni. A nemze- ti parasztpárt emberei azonban csakha- mar lefogták a tüntetőket és kényszerít- ték őket, hogy az éppen befutó ellen- vonattal visszautazzanak Bukarestbe.

Marosvásárhelyről jelentik: Marosme- gye román községeiből szintén nagyon sokan utaztak el a gyulafehérvári nagy- gyűlésre. Állag minden községből

keltek útra, hogy a gyula- fehérvári gyűlésen Marosmegyét képví- seljék. A delegátusok már tegnap este elindultak.

Szatmárnémeti tudósítók: A nem- zeti parasztpárt gyulafehérvári gyűlése- re a szatmárnemgyei falvakból indulnak el ma vonatokon. Az elutazás elő semmiféle akadályt nem górdítottak és az autóforgalmat sem korlátozták, de igen sok katonakötele- embert hívtak be csendőri szolgálataira ezekben a napokban. Kormányrendelet- re a vasárnapra hárdeletit futball mec- cseket betiltotta a rendőrség.

A többi utközben, de különösen Pui ál- tomáson felszállott személy- és lehervo- natokra. A teljesen elcsigázott emberek 3 órai pihenő után újra sorakoztak a továbbindulásra. Közben értesítés jött, hogy a pártvezetőség külön vonatot szer- zett számukra. Hatalmas hurrázással és Maniu éljenzésével indultak az állomásra. Folyton újabb és újabb kocsik érke- znek. Az emberek mind lelkesek, bizako- dók. Ügyvédek, orvosok és más intel- lektuálisok indulnak parasztkocsikon az innen még 90 kilométernyire levő Alba

Iulíára. A rendőrség és esendőrség tel- jesen passzív viselkedik. Semhol sem tör- ténik a legkisebb incidens sem. Ejsza- kára további átvonulókat várnak.

A budapesti újságírók nem kaptak vizumot Gyula- fehérvárra

Bucuresti, május 5. Lapjelentések sze- rint magyar sajtókörök nagyarányu pro- pagandacélokra akarják kihasználni a gyulafehérvári kongresszust. A budape- sti román követséghez mintegy 50 ma- gyar újságíró vizumkérelme érkezett be. A követség Bukarestből kért instrukció- kat. A kormány, nem állván módjában

! HARISNYA !

Kötött áru különlegességek. Kabát, mellény, angol pulover leg- jobban és legolcsóbban csak

Blatt- nál, — Cluj, Főtér 13.

Irányárak:

- Női melírt harisnya — — lei 35
- Női moulin harisnya — — lei 67
- Női cérna fátol harisnya — lei 97
- Női selyem harisnya — — lei 87

Bukarest, május 5. Jorga nem utazik Gyulafehérvárra. Pártja eddig nem jo- lított ki senkit, aki a kongresszuson a párt nevében felszólaljon. A Lupta sze- rint minden tilalom dacára megtartják a bukaresti népgyűlés után tervezett uccai tüntetést.

Svájc és Németország között egyezmény jött létre egymás mun- kanélkülieinek segélyezésére és hazajuttatására

Berlin, május 5. Már hosszabb ideje folytak a tárgyalások Németország és Svájc kormányai között a munkanél- küliek segélyezése és hazajuttatása iránti egyezmény ügyében. Most ez az egyezmény létre is jött a két kormány között. Ezek szerint ugy Németország mint Svájc arra kötelezik magukat, hogy az egyezményes állam munká- nélkülivé vált állampolgárait pénzbeli segítséggel látják el és amennyiben az illető államban belátható időn belül az illető munkanélkülieknek munkához juttatására kilitás nem volna, ez eset- ben ingyen hazajuttatják a két állam közül az állampolgársága szerint illeté- kes országba. Az egyezmény ratifiká- ciója után speciális munkügyi hiva- talt állítanak fel mindkét államban, amely a munkanélküliek segélyezé-

sevel és hazajuttatásával foglalkozni fog.

— Fiacker és autó véres karambolja
Beckerekéről jelentik: Szerdára vir- radó éjjel félháromkor súlyos szeren- csétlenség történt Beckereken. Ku- zsuharev Mita soffőr a Central-szálló autóján az állomásról a városba igye- kezett. A rendőrség épülete előtt az autó nekifutott Gajin Mita bérkocsijá- nak. A fiackeros lovat az autó elütötte és a kocsit felborította, úgy hogy Gajin véresen eszméletlenül terült el a köve- zeten. Súlyos sérüléssel beszállították a kórházba. A soffőrnök szemmi baja nem történt és az autó is csak könnyebben rongálódott meg. A rend- őrség a vigyázatlan soffőrt tízenöt napi fogházra és kétszáz dinár pénzbünté- tésre ítélte.

Villanyerőre berendezett

szörme és szőnyeg moly elleni gondozás

Az őszi munkák feltörődésének elkerülése végett ajánlatos a javi- tási és átalakítási munkákat most eszközöztetni a szezon utáni ju- tányos árak mellett

Déry Lajos szörmeáruház Cluj Str. Memorandului No 3. Telefonszám 12-12.

Tavaszi szörmekülönleasségek, divatujdonságok

Szépség, fiatalság titka

az arcból helyre-ápolása. — Ez pedig csak kizárólagosan a világhírű „Mária szeplő-crém”-mel érhető el. Száraz és zsíros krém, ára 35 lei. Puder 20 és 35. Szappan 18 lei. Postán is megrendelhető. 170 leinél portómen- tes szétküldés. Mindenütt kapható. Főlelkát Császár-nyelvészterár, Te-Mures

Tuleröltetés, ideggyengeség, vérszegénység, neurasthenia, a modern ember majdnem mindennapi kínzó kísérői. Százerek szenvednek miattuk és veszítik el időelőtt munkaerejüket és életkedvüket.

Erősítse idegeit a következő szer kellemes és éltető használata által:

Arsenferratoze

„Boehringer“

Ez a szer a vas és arsen ideális kombinációja, a mely a fogakat meg nem támadja és a gyomrot nem zavarja: egy állandó erőforrás minden tuleröltetett és ideges ember számára.

Arsenferratoze „Boehringer“ minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

C. F. BOEHRINGER & SOEHNE G. m. b. H.

vegyszeti és gyógyszerár, Mannheim-Waldhof

Az egyiptomi válság titka

Megírta az Uj Kelet, hogy az egyiptomi kormány már választott Nagybritanniának a jegyzékére. A válasz visszautasító volt. Az egyiptomi kormány közölte, hogy sem Nagybritanniának, sem más hatalomnak nem adhat jogot arra, hogy az egyiptomi parlament törvényhozási jogába beavatkozzék. A két állam közötti bonyodalom világtörténelmi jelentőségűnek látszik és érdekesnek tartjuk ebből az alkalomból dr. Wolfgang Weist hozzászólását leközzölni. A kiváló újságíró, aki ezidőszere a Keleten jár, a következőkben ismerteti az angol egyiptomi viszony kioldozásának várható fejleményeit:

Anglia és Egyiptom között a krízis nem mai keletű. Azonban ez az újabb ultimátum a válságot csak jobban kiélezte. Kairó ma megremeg az angol egyiptomi betegség lázában. Olyan mákária ez, amely az egyiptomi politikusok szerint a brit katonák idéztek fel azzal, hogy elfoglalták az egyiptomi vasúti gócpontokat. Az orvosok pedig nem lehetnek szerencsésiek, mint az, hogy Egyiptomból vonuljanak ki az angol katonák. Anglia és Egyiptom között heves, forró jegyzékváltás történt. Anglia megcsalva érzi magát azzal, hogy visszautasították szövetségi szerződését és ezért a nihil-mentí törvényhozás képviselői előtt szemléltetően akarja megmutatni, hogy milyen hátrányokat eredményezhet majd az egyiptomi kormány megrev. visszautasító magatartása. Az egyiptomi jegyzék ideges hangú volt. Anglia azonban nem hiába rendelkezik a világ legjobb diplomáciájával. Enyhén, szinte gyöngéden válaszolt és azt írta, hogy az egyiptomiak tévednek. Nachas pasa, a nagy Zaglul utóda erre is válaszolt és közölte, hogy álláspontját továbbra is fenn kell tartania és hogy az Anglia által megkritizált törvényeket a rendes úton fogja befejezteni a parlament elé.

En a magam részéről a helyzetet olyan megdöbbentően komolynak még sem látom, már ami a politikai helyzetet illeti. (Már az erkölcsi szituáció, ez valóban megdöbbentően komoly és erről később akarok beszélni.) Kétféle egyiptomi katona dolgozott és harcolt Anglia számára a világháború minden frontján. Mi megérdemeljük függetlenségünket — mondotta nekem bizonyos büszkeséggel egy egyiptomi mi-

nia igenis el van határozva fegyverrel oldani meg a problémát.

Egyébiránt pedig három megoldás marad minden krízis számára: vagy kapitulál az egyiptomi kormány, vagy lemond, vagy Egyiptom királya az angolok kivánságára feloszlatja a parlamentet. Hogy e három lehetőség közül melyik fog bekövetkezni, ezt előre megjósolni mindenképpen érdekes lenne, — azonban semmi köze a világpolitikához.

A szó nemesebb értelmében vett világpolitika az, amelynek alapjai nem változnak, a Kairó és London közötti elkeseredés oka pedig mítssem változott. Anglia ragaszkodik „négy rezervációjához”, amelynek lényege: 1. A brit impérium felügyeletet akar gyakorolni az egyiptomi közlekedési eszközök fölött. 2. Anglia meg akarja védeni Egyiptomot minden idegen beavatkozás ellen. 3. Anglia védeni akarja a külföldi érdekeket és a kisebbségeket Egyiptomban s 4. rendezni óhajtja egy későbbi időpontban a szudáni kérdést.

Hiábavaló dolog lenne belemélyülni a négy rezerváció részleteibe. Elegendő rámutatni a március negyedik brit jegyzékre, amely világosan mutatja, hogy az idegen érdekek védelmének örvé alatt Anglia minden egyiptomi törvénybe beavatkozhatik. Az egyiptomi parlament elé legutóbb egy javaslatot terjesztettek, amely biztosítaná a gyűlékezések és tüntetések szabadságát. — Anglia ez ellen azzal protestál, hogy demonstrációk könnyen nek.

A polgármestereket egy új törvény szerint választás utján iktatnák hivatalába. Anglia ezt nem engedi, mert ez zél a tulzó nemzettel jutnának be a polgármesteri állásokba és az eddig megbízhatónak bizonyult rendőrséget könnyen befolyásolhatnák. Zavarások esetén a rendőrség későn jönne a színhelyre, vagy nem kaphna engedélyt erősebb beavatkozásra. Anglia az idegenek megvédése érdekében protestál ez ellen. Egy másik törvény módját akar adni minden tisztességes egyiptomi számára, hogy fegyverviselési engedélyt kapjon. Anglia ez ellen is protestál. Az idegenek vagy a köz-

lekedési utak érdekében.

Mindezen tiltakozás mögött azonban egyetlen nagy gond rejtik. Ezt a gondot nem lehet megjelölni a szuezi csatorna védelmében, ez az aggodalom nem más, mint Egyiptomnak katonai megszállása. Megszállás önmagáért a megszállásért. Ugyanaz a program, amit Indiában és Mezopotámiában láttam.

Meg kell állapítanom, hogy sem az alsóház urai, sem London újságírói nem látják tisztán a helyzetet. Nem tudják, mi van a szuezi csatorna és Singapore körül, mi van Cyprus szigetéen és mi történik Sachalinban. Azonban az angol tisztviselők, akik ott élnek, látják, hogy az 1900-as tampa valósi fanatizmust mindenfelé a nemzeti lelkesedés váltotta fel. Látják az iskolákat, amelyek napról napra az ifjúság százait oktatták a legizőbb nacionalizmusra, látják, hogy a mohamedán és hindu társulatok Indiában egyesülnek a nacionalizmus jegyében. Egyiptomban a mohamedán és keresztény klubok között már alig mutatkozik politikai különbség, a tömegek ujjáéledtek, el vannak telve a szabadságért való akarattal. Ezek a fiatalok és velük együtt az öregek szabadság alatt mindenképpen az idegen csapatok, vagyis az angol csapatok elvonulását értik. Az angolok nagyon jól tudják, hogy ez a szabadság utáni törekvés minden újabb iskolaévben a nacionalista mozgalomnak új és hatalmas táborát szerez és erősíti a már amugyis erőteljes mozgalmat. A népek morális válságát jelenti ez. Ezek a népek már elég erősnek és képesnek érzik magukat ahhoz, hogy önmagukat kormányozzák és ez a krízis sokkal komolyabb a politikai válságoknál, mint amilyen az egyiptomi jegyzékváltás.

Anglia azonban egyelőre megmarad régi politikájával mellett: nem hajlandó a katonai kényszerre — sehonnai sem. Hogy ez a következetesség hová fog vezetni, azt a jövő fogja mutatni, amikor az Anglia által fékentartott keleti népek nemcsak az iskoláikban és klubjaikban fogják hirdetni a szabadság eszméit.

Az Uj Kelet
Főszerkesztő
Felelős szerk
Az Uj Kelet
forrás

— A kol
klika halo
rati köröz
melyben ké
szőnyegáru
zását. A rah
tört be a s
nan 250.000
A tettes ism
ter napszá
klika halo
A halál oka
rendőrség
amelynek
lit és katon
be. — Tegy
túr-uccalal
ablakon k
gyermekét.
vedett gyer
ák, az ass
tatta. — A
si osztálya
kező bünte
Lázár építke
séért 100.
hály és Gá
használatá
Petru, Mur
lá a bérköz
500-500.
háborításér

— Ötve
kat, akik a
gimnázium
tanévben v
20-án Kolo
találkozón
Találkozás
but épületé
lerők felké
Wald René
mirescu cím
Uhlmanné R

— Meghiv
vári helyic
uton hívja
tagjait a f
tízkor a St
tartandó fo
Tárgy: 1.
2. Héber ó
szó társasá
A jun. 4-iki
való delegá

— Az „
szertül. Mo
kezett jelen
sarkutató l
nap folyam
letei felett
től északra
lévő Vadső
csenyán re
nyosra lehe
következett
ték s a lég
ért. Vadső
nagy ováció
tisztelőkre
bornok kijé
dik étappjá
lett kőnie
bergák kör
bizonytalan
hogy este
utjukat, sz
Válsóban is
tani. A les
tehetően se
lamint a ké
kénytelen v
tani tovább
rossz. Olm
hagyja az l

Megny
NY
napi 180 l
Május 20-
Állandó z

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánásági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A kolozsvári rendőrség hírei. Ma klinika halottaskamrájába szállították. rati körözvényt küldött Kolozsvárra, melyben kéri egy nagyváradi keleti szönyegáruraktár kirablójának nyomozását. A rabló a 3-ról, 4-re virradó éjjel tört be a szönyegkereskedésbe és onnan 250.000 lej értékű árut rabolt el. A tettes ismeretlen. — Ma a Téglyás-utj uttelepen megtalálták Szilágyi Demeter napzsalmós holttestét. A hullát a klinika halottaskamrájába szállították. A halál oka ismeretlen. — Az állomás rendőrség tegnap éjjel razzitát tartott, amelynek alkalmával tíz munkanélkülit és katonaszökevényt vettek őrizetbe. — Tegnap este Gordan Mária Raffinuccai lakosnő részeg állapotban az ablakon keresztül az uccára dobta gyermekét. A kisebb sérüléseket szenvedett gyermeket a klinikára szállították, az asszonyt a rendőrség letartóztatta. — A központi rendőrség kihágási osztálya április hónapban a következő büntetéseket róta ki: Judovics Lázár építkezési rendelet megszegéséért 100. — Szabó István, Lukács Mihály és Gáspár Ferenc jogtalan legelőhasználatért 500—500. — Sámbovian Petru, Muresan Vasile és Pipas Gavri- lá a berkocsi árszabály megszegéséért 500—500. — Molnár Zoltán közcsend- háborításért 500.

Ötéves találkozó. Felhívjuk azokat, akik a kolozsvári Tarbut leánygimnázium IV-ik osztályát az 1922—23 tanévben végezték, hogy 1928 május 20-án Kolozsváron rendezendő ötéves találkozózn megjelenni sziveskedjenek. Találkozás d. e. 10 órakor a volt Tarbut épületének udvarán lesz. A megjel- lenők felkértek, hogy érkezésüket Wald Renének, Cluj, str. Tudor Vladimirescu címre bejelentsék. Wald René Uhlmanné Rosenzweig Margit.

Meghívó. Az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyfőosztályának elnöksége ez uton hívja meg összes választmányi tagjait a f. hó 6-án, vasárnap d. e. pont tízkor a Str. Baron L. Pop 10 sz. alatt tartandó fontos választmányi ülésre. Tárty: 1. Ezévi budget letárgyalása. 2. Héber óvoda ügye. 3. Zsidó Színház- szó társaság ügye 4. Sékelmunka és 5. A jun. 4-iki temesvári konferenciára való delegátusválasztások.

Az „Itália” ismét leszállani kény- szerült. Motalából jelentik: Oslon át érkezt jelentés szerint Nobile tabornok sarkutazó léghajója, az Italia a tegnapi nap folyamán Norvégia legészakibb terü- lelei felett repült el. A Waranger fjordtól északra eső Varjag Njarga felszigeten lévő Vadső és Vardó felett annyira alac- sonyon repült, hogy leszállását bizo- nyosra lehetett venni. Ez tényleg be is következett. A gáz egy részét kieresztel- ték s a léghajó simán, nyugodtan földet ért. Vadső lakossága az olasz expedíciót nagy óvációkban részesítette s a városka lészelőkire zászlódszót öltött. Nobile tá- bornok kijelentette, hogy utjának másod- dik állapjával meg van elégedve. Ki kel- lett kóric a léghajónak, mert a Spitz- bergák körüli tengerészben az időjárás bizonytalanná vált. Így habár azt hitte, hogy este hat órakor már folytathatják útjukat, számolni kell azzal, hogy a Valsöben időzés hosszabb ideig fog tar- tani. A leszálláskor a léghajó jelenték- teljebb sérüléseket szenvedett, ezért, va- lamint a kedvezőtlen idő miatt az Italia kénytelen volt bizonytalan időre halasz- tani továbbindulását. Az idő nagyon rossz. Olmos eső esik. Nobile el sem hagyja az Italia kajójtét.

Megnyílt Réven a Zichy-barlang
NYARALO
napi 180 lej, panzió 4-szeri étkezéssel.
Május 20-án nagy ünnepély táncal. —
Állandó zene. Vasúttállomás **Pestera**

Uj zsinagóga épül Pozsonyban.
A Pozsonyi Lapok értesülése szerint a ligetfalusi zsidó hitközség új zsinagóga építését határozta el, amely a köztár- saság fennállásának tízéves jubileuma alkalmából épül. A telen Ligetfalu köz- ség ajándéka és az alapkövetelét már júliusban lesz.

Három férfi automobilon elrabolt egy komáromi leányt Komáromból jelentik: Érdekes ügyben kezdett nyo- mozást a komáromi rendőrség. A nyo- mozás alapja egy levél, melyben Pa- pez Erzsébet komáromi leány arról ér- tesíti a rendőrséget, hogy még a múlt hónapban elrabolták Komáromból és azóta Martoson fogva tartják. A leve- let egy katoná juttatta egy asszony közvetítésével a rendőrség kezébe és azt állította, hogy május elsejen délután egy a Vág-folyóból kivetődött palackban találta. A titokzatos üzenet a következőket tartalmazza: „Tiszelt rendőrség! Hamarosan segítség! Itt vagyok Martoson, elraboltak, Papez Erzsébet komáromi leány vagyok, 1928. IV. 20-án raboltak el, három autós férfi.” A levél meglehetősen jó írással van írva. A különös bejelentés ügyében a rendőrség azonnal meg- kezdte a legszélesebbkörű nyomozást, amnél is inkább, mert a bejelentőhiva- lal adatai szerint Komáromban tény- leg lakik egy Papez Erzsébet nevű leány. Természetesen az illetékes csendőrpáncsnökságot is értesítették a komáromi leletről. Eltűnést az utó- bi időben nem jelentettek a rendőrsé- gen, így elsősorban az állítólag eltűnt leány életkörülményeit kell megállá- pítani. Bár nincs kizárva, hogy egy- szerűen felhittetésről van szó, a rendő- ség teljes apparátussal dolgozik a nem mindennapi eset tisztázásán.

Nyugdíjalapot létesítenek a jugo- szláviai zsidó kántorok. Szabadkáról jelentik: A jugoszláviai zsidó kántorok szövetsége elhatározta, hogy tagjai számára nyugdíjalapot létesít és felhí- vást intézett az ország zsidó hitközség- eire, hogy a nyugdíjalap javára tagonként legalább évi tíz dinárt adom- ányozzanak. A szövetség a Vajda- ságban Basser József és Grussmann Herman szabadkai főkántorokat bízta meg, hogy a nyugdíjalap érdekében a hitközségek tagjai között propagán- dát fejtsenek ki.

1 darab női selyem nadrág lei 98
1 pár hibátlan selyem harisnya lei 67

SZABO IENŐ
divatáruházában,
CLUJ

Hevesj Piroka és Pfeiffer Al- fréd hangversenye. Május 1-én fél 9 órakor a kat. gimnázium dísztermében tartja ezidei utolsó együttes hangverse- nyét a kiváló művésznő. Hatalmas programjuk Händel, Mozart, Dohnányi Kodály; Bartók; Boito, Ghidonescu stb. művei. Jegyek a magas nívóú es- télyre Lepagenál kaphatók.

A budapesti sajtó idegesenogad- ta az öngyilkosság elleni hatályosabb védekezésre irányuló rendeletet. Buda- pestről jelentik: A hivatalos lapban ma jelent meg a belügyminiszter rende- lte az öngyilkosságok elleni hatályo- sabb védekezés és az öngyilkosjelöl- tek megmentése ügyében. A magyar sajtó legnagyobb része idegesen jo- gadta a rendeletet, mert több intézke- dásban a sajtószabadság megszorítá- sát látja. Dr. Váry Albert koronagyász helyettes, országgyűlési képviselő, ma egyik lap munkatársa előtt nyilatko- zott a kérdéstről. Kijelentette, hogy sze- rint ez a rendelet a sajtó hírszolgála- tát alig érinti. Aki a rendeletben olyan törekvéseket vél felfedezni, amelyek a sajtószabadság sérelmét jelentenék, főreismeri a rendelet intencióit. A rendelet csak azt akarja szolgál- ni, hogy az öngyilkosjelöltek, akiknek a megmentése társadalmi érdek, családi körülményeikkel, életviszonyaikkal ne legyenek kiszolgáltatva a nagy nyilván-

Nyerési eredményeim:
S 100,000 = Lei 2 1/2 millió az 54524 sz. sorsjegyre
S 50,000 = Lei 1 1/4 millió a 79202 sz. sorsjegyre
S 40,000 = Lei 1 millió az 55074 sz. sorsjegyre
S 30,000 = Lei 750,000 a 19845 sz. sorsjegyre és a 96952 sz. sorsjegyre
S 10,000 = Lei 250,000 a 62025 sz. sorsjegyre és a 7682 sz. sorsjegyre
S 9000 = Lei 225,000 a 29239 sz. sorsjegyre
S 8000 = Lei 200,000 a 27029 sz. sorsjegyre
és még számtalan nyeremény

Friedmann szerencsése kolosszális!
huszmillió leit
S 750,000 nyerhet egyetlen sorsjeggyel.
A világ legkedvezőbb sorsjátéka.
100,000 sorsjegy, = 50,000 nyeremény
Huzás (I. osztály)
1928 jun. 14. és 15.
Sorsjegyárak 1/4 1/2 3/4
osztályonként S 8— S 16— S 32—
(L. 200.—) (L. 400.—) (L. 300.—)
Rendeljen azonnal
Megrendelés vétele után az eredeti sorsjegy hi- valatos játéktérrel együtt megérkezik. Kívánatra a sorsjegy depo-osztályomban megőrzítjük. — Fizetés a sorsjegy kézhezvétele után.
Megrendelések a következő címre küldendők:
Ludwig Friedmann, Wien I. Salzries 12/35.

nosságnak. A mentőintézmények és a közkörházak végre is tényleg más fel- adatokat kell hogy szolgáljanak, mint a sajtónak ilyen esetekben történő in- formálása. A koronaügyszékhelyettes kifejtette, hogy fenti szempontból a rendeletet igen humanusnak és üdvös- nek tartja s a lapok részére továbbra is nyitva fognak állani azok az infor- mációs források, amelyeknek tényleg az a hivatása, hogy közérdeklő esemé- nyeket közöljenek a nyilvánossággal.

Vasárnap, május 6-án
délután fél 12 órakor nyílik meg
Nagy István
a híres magyar festőművész
képkiallítása
a vármegyeház termében, amely alkalommal a művész legkiválóbb alkotásai kerülnek kiállításra

A Keren Kajemet kerti ünnepélyei és virágnapjai. Lagbeómer ünnepére lá- zasan készül mindenütt az ifjúság. A virágok ünnepét minden cionista igyek- szik Erec Jisrael javára felhasználni, összekötve a kellemeset a hasznossal. Jeruzsálemi Főirodánkól mai napon értékes anyagot kaptunk a kerti ünne- pélyekhez. Az összegyűjtött anyag tar- talmazza az írók, intellektuelek felhí- vását, kivonatokat szónokaink, vezetőink és íróink beszédeiből, David Frisch- mann héber költőtől; Lagbeómer Me- romban, J. Goldfarbtól; Rabbi Schim- on Bar Jochai Hilula, J. Reubeni; Lagbeómer Jeruzsálemben, Héber éne- kek; Émek dal J. Karnitól, zenéjét szerezte J. Engel, Bar Jochai; Amar Rabbi Akiba. Költemények: Avigdor Hanneirritól; Masiach; Uri Zwi Grün- bergtől; Malché Haémeck, Schaeurától; Hechaluc sár. A zsidó iskolák részére megküldtük ezt az anyagot, hogy az iskolák vezetősége a gyermekkönyvek- be a Palesztina iránti szeretetet plántálja el az erecszraeli ünnepek leírásá- val és szétküldtük a nagyobb ifjúsági csoportoknak is, hogy a válogatott hé- ber költemények és héber dalok a ker- ti ünnepélyek műsorainál felhasznál- tók legyenek. KKL-biztosok! Lagbeó- mer ünnepét ne hagyjátok kihasználat- lanul a KKL-re.

Egy budapesti törnyéki égő villa házmeistere tíztagú családjával a me- nyezet beomlása előtt pár perccel hagy- ta el lakását. Budapestről jelentik: Az új folyamán kigyulladt Rosenfeld Mór kakukhegyi villája, amely porrá égett. A villa Vörösvár határában, lakatlan helyen állott. A mezőőrnek, aki a tüzet észrevette, félóráig kellett szaladnia, amíg olyan házra talált, ahonnan tele- fonálni lehetett. Amikor a tűzoltók ki- érkeztek a helyszínre, a villában lakó házmeester tíztagú családja mélyen aludt, annak ellenére, hogy fejük fölött lángolva égett a ház. Amikor a tűzoltó- k felkeltették őket, mitsem tudtak a tüzről. A házmeester és családja ijed- en ugrált ki az ablakon. Az asszonyok elájultak. A család kiugrása után pár perccel a menyezet összeomlott. A tűz oltók az elhagyott környék vízhiánya miatt csak arra szorították, hogy a gazdasági épületeket mentse meg, ami sikerült is, viszont a villa teljesen elhanyagolt. A tűz valószínűleg bosszu- műve, miután megállapították, hogy a házmeester családtagjai közül senkise- m dohányzik. A vizsgálat a tűz keletke- zésének kiderítésére megindult.

PENZSZEKRENYEK
SZOLID, ELEGANS,
OLCSÓ
4000 LEJTŐL KEZDVE
HEIMDICH L WEINTRAUB
CÉGÉNEK BUCURESTI CALEA
NOȘIILO 80
KVÁNATRA INGYEN ÁR-
JEGYZÉKET KÜLDÖK.
KERESKÉPVESELŐKET AZ ORSZÁG MINDEN VÁROSÁBAN

Drákól szigorral ítélik a fran- cia hadbírósg a korzikai zendülők fölött. Párisból jelentik: Tegnap kezdte meg a marsillesi hadbírósg a múlt év folyamán Korzikában lejátszódott zen- dülés ügyében a főtárgyalást. A hu- szonnyolc vádlott közül eddig tíz em- örtöt ítélték el, mégpedig három hóna- tól öt évig terjedő fegyházbüntetésre. A többi vádlottak ügyében csak ma ke- rül sor az ítéletre.

Hirdessen az Uj Keletben
Nagy forgalom, kevés haszon: ez a jelszó Siposnál!
Leépitem a raktáromat!
Ennek elérése végett leszállítottam az árakat!
Most vásároljon harisnyát,
keztüüt, kötött mellényt és pulóvert, valamint
mindenféle rövidárut
S I P O S cégnél, C L U J
Calea Regele Ferdinand 8. szám

Közgazdaság

Május 31-én tul nem hosszabítják meg a 30 foknál erősebb szeszesitalok kiárusítását

Felfüggeszftették az imporfált szeszesitalok higitására vonatkozó rendeletet

(Cluj-Kolozsvár május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Annakidején megírta az Uj Kelet, hogy a Romániai Likőr- és Szeszesitalgyárak Országos Szövetségének intervenciójára a kormány május végéig meghosszabbította a 30 foknál erősebb szeszesitalok forgalombahozatalára, illetve kiárusítására engedélyezett határidőt. Ezzel kapcsolatban a kolozsvári pénzügyigazgatóság ma a következő hirdetményt tette közzé:

"A pénzügyminisztérium 103.566-928. számú rendeletével a 30 foknál magasabb foktartalmú italok végleges eladására és felszámolására egy újabb és utolsó határidőt engedélyezett folyó év május 31-ikéig.

A rum-, likőr-, konyakgyárosok és nyakkereskedők az említett italokat és gyümölcsaljakat zárt üvegekben bo-

csáthatják áruba, a kiskereskedők kocsmárosok és vendéglősök pedig poharan ként adhatják el zárt üvegekből kimerve.

A megállapított határidőn túl újabb határidő nem fog engedélyeztetni és a törvénynek meg nem felelő italok nem hozhatók forgalomba".

Emlékeztet, hogy a pénzügyminisztérium ezzel kapcsolatban április 20-ikán körlevélben elrendelte a vámhivatalokat, hogy az országba érkező 30 foknál erősebb szeszesitalokat az illetékes kincstári ellenőrző közeg, vagy adófőnök jelenlétében higitásuk fel. Ezt a rendelkezést most a minisztérium megváltoztatta és utasította a vámhivatalokat, hogy további intézkedésig függesztsék fel az előző rendelet alkalmazását.

Film-
starokat keresünk. — Azonnal és jutányosan készítenk önökről próbafelvétel. "Fotofilm" mitterem, Str. Reg. Maria 6/8. Telefon 8-26.

Áprilisban is emelkedett a drágaság. Az áremelkedés az élelmiszerek terén következett be, míg a ruházati és egyéb közszükségleti cikkek ára körülbelül változatlan maradt. Az Argus drágasági indexe szerint az élelmiszerek ára áprilisban ötvennégyezer magasabb volt az 1916. évi augusztusi áráknál, a ruházati cikkek drágasági szorzószáma 70,24, a többi cikké 36,59 volt a békebeli árrakkal szemben. Az általános drágasági index áprilisban 53,64 volt.

A svájci Bally-cipőgyár terjeszkedni akar Romániában. A világszerte ismert schoeneweldi Bally-cipőgyár bevontul a romániai piacra és megkezdte a terjeszkedését. A cég Bukarestben gyári lerakatot létesített és onnan vezeti be cipőmárkáit, míg a cipészipari textilkellékek terjesztésére rövidesen Kolozsváron fog a cég lerakatot felállítani. A belföldi ipar szempontjából a svájci áru erős konkurenciát jelent a cipőipar terén, de az egyéb kellékek terjesztése nem érinti a romániai termelést, mert ezeket a cikkeket belföldön állítják elő.

Újabb rendelet a gummitalp elvándorlásáról. A pénzügyminisztérium körren deletet intézett az összes vámhivatalokhoz amelyben közli, hogy az utóbbi időben ugynevezett crépe-gummilemezeket hoznak be az országba, amelyekből cipőtalpat csinálnak. Ezeket a lemezeket, amelyek rendszerint szabályos tekeresformában kerülnek imporfálásra, nyersgumminak deklarálják és a 863-ik vámtétel alatti illetékkel röjtik meg. A minisztérium szerint ezek

a nem vulkanizált puha gummitalpból összeállított, benzinnel itatott és sajtolt lemezek nem tekinthetők a 863-ik vámtétel alá tartozó nyersgumminak, hanem mindenkor a 865-ik vámtétel b) bekezdése alapján 100 kilónként 9000 lejfel vámolandók el. A minisztérium kimutatást kér az eddigi rendszer alapján imporfált gummitalpból.

A CLUJ
TACAMUL
ezüstárugyárban készült minden darab évszámú és dísz tárgy ezen gyárjellettel van ellátva.

800-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb ékszerüzletben megrendelhetők. — Vízszinteladók: "TACAMUL"
Ezüstárugyár, Cluj, Strada N. Iorga 11/A
Telefon 4-82. Sürgőny cím: "Tacamul"

Pályázat.
Temesvári jászsevárosi orth. hitközség keres kórusának kiegészítéséhez soprán és alt hangú fiukat. Az énekészek teljes ellátást és ruházatot kapnak. Mellékjövedelem van. Azonkívül ingyenes iskolázásban részesülhetnek vagy ipari pályát tanulhatnak, kórusban működött kotta olvasók előnyben. Ajánlatokat **Schwarzmann Jakab** főkéntor Temesvár, Eötvös-utca 21. intézendők.

Beszarábiai borpárlat
nagy mennyiségben érkezett **HITTER** és **BREUER** céghez Oradea. Telefon 6-73. — Vagontételekben 30 fokos 135 lej ab Nagyvárad

Megnyílt! Regele **Ferdinand 3. sz. alatt** a legmodernebb kézimunka- és rövidáru üzlet **"Gobelin"**
Festett és előhuzott kézimunkák, hozzávalók, harisnyák, keztük nagy választékban a legolcsóbb árak mellett.

SPORT

A mai sportprogram

A kolozsvári sportprogram pályabevételére a CFR magatartása miatt megváltozott. A CFR ugyanis nemcsak a bajnokságtól lépett vissza, hanem egy szerszint azt is elhatározta, hogy a pályáját sem bocsátja többé a szövetség rendelkezésére. Ennek a következtében a CFR pályára kisorsolt

Haggibbor—RMS
mérkőzés ma délután három órai kezdettel a sétatéri pályán kerül eldöntésre. A mérkőzés nem mindennapi érdekessége előreláthatólag nagyszámú közönséget csábít ki majd a pályára. Különösen a Haggibbor hívei tekintenek nagy érdeklődéssel a mérkőzésre, amelynek kiemelete rendkívüli fontossága a csapatra nézve.

Most nyílik az első kedvező alkalom a Haggibbor csapata számára, hogy híveinek örömet szerezzen azzal, hogy gyenge bajnoki helyezését javít. Hiszen csak kétszer negyvenötpercre kell a csapatnak minden akaraterjét koncentrálni és máris a második jelentős bajnoki siker tulajdonosa lehet. Hiszük, hogy a csapat játékosai is érzik azt, hogy az őszi szezon eredményei után bizonyos karpótlással tartoznak közönségüknek és nem fogják elmulasztani a kínálkozó kedvező alkalmat a tartozás törlesztésére. Ha komolyan és lelkesen indulnak a küzdelembe, ugy mindenesetre siker fogja fáradozásukat koronázni és becsületes munkájuk jutalma a két bajnoki pont lesz, amelyre jelenleg az egyesületnek oly nagy szüksége van.

A második bajnoki mérkőzés ugyan csak a sétatéri pályán délután öt órai kezdettel kerül eldöntésre az

Universitatea és a KMSC
csapatai között. A KMSC a jól sikerült őszi bajnoki szezonról eltekintve már több nehéz mérkőzés lejárta után veszi fel a küzdelmet az Universitateával, amelynek csapata ezzel szemben korántsem dicsekedhetik ilyen kiadós előtréninggel. Ilyen körülmények között természetesen megtróníthatik, hogy a csapatban rejlő kvalitások nem bontakozhatnak ki a kívánt mértékben és ez a körülmény hozzájárulhat ahhoz, hogy a mérkőzés még szívesebb és izgalmasabb legyen.

Biztosra vehető tehát, hogy mindkét mérkőzés tartalmas voltanál fogva alkalmas lesz arra, hogy a bajnoki mérkőzések iránt ismét felkeltse a közönség érdeklődését.

Románia—Jugoszlávia
Temesvárról jelentik, hogy **Lazar Kornél** dr. nemzetközi előadó és **Morár Teofil** dr. szövetségi kapitány vezetésével szombaton reggel utazott el Belgrádba a román válogatott. A csapat egy pont kivételével abban a felállításban veszi fel a küzdelmet, amelyet az Uj Kelet már tegnap ismertetett. A szövetségi kapitány jónak látta, hogy a közvetlen védelmen változtasson, azonban ez a változtatás olyan természetű, hogy aligha elégti ki száz százalék erejéig azokat, akik a csapat érdekeit tartják szem előtt. Arról van szó ugyanis, hogy **Morár dr. Talián** helyett mégis csak **Hoksáryt** állította be a csapatba, azt a játékost, akiről köz tudomásu, hogy jelenleg le van törve és nincs kétségtelenül nagy tehetségének teljes birtokában. Ismerve a belgrádi játékosok stílusos csatárjátékát, aggodalommal kell tekintelnünk a válogatott csapat szereplése elé. A csapat, amelyben ezek szerint tehát két balhátvéd, de sajnos egy "jobb" hátvéd sem játszik a következőképpen néz ki:

Czinczér—Hoksáry, Rech—Steiner I., Vogel, Ciolac—Raab, Sepi, Wetzler, Poszák, Kiliánovits.
A mérkőzést nem **Ivancsics Mihály** vezeti, mint ahogy azt eredetileg elhatározták, hanem valószínűleg **Braun** (Bécs).

A külföldi program
A külföld vasárnapi programjából jelentőség tekintetében messze kiemelkedik Magyarország és Ausztria válogatott csapatainak budapesti találkozója. A mérkőzés érdekessége az a körülmény, hogy egyrészt az Európa-kupáért játszó csapat, másrészt pedig a magyar csapat győzelmével megszerezheti a vezető szerepet Közép-Európa futballsportjában. Budapesten óriási érdeklődés nyilvánul meg a mérkőzés iránt és a Hungária-úti pályán valószínűleg pótkibűnt is kell fellátni.

A két csapat összeállítását a következők Magyarországra: **Amsell—Sternberg, Fogl III.—Pesovnik, Bukovi, Obitz—Ströck, Takács, Konrad, Hirszer, Kohut.** Ausztria: **Franzl—Schramseis, Jellinek—Geyer, Hoffmann, Madlmayer—Kirbes, Wesselik, Gschweidl, Horváth, Wessely.** A profiválogatott mérkőzés előtt Ausztria és Magyarország amatőr válogatott csapatai játszanak.

Aranyér
Anusol-Goedecke
Több mint 25 éve a legbiztosabban bevált. Alkalmazása egyszerű. A fájdalom azonnal megszűnteti és gyógyítja a gyulladást seb- és vérzések helyeken. Aralmas alkatrészek nincsenek. Reggel és este egy-egy Suppositorium tesz bevezetve. Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Goedecke & Co. (Gemeinschafts-Fabrik und Export-Fabrik) **Leipzig**
Riesener-Straße 27, Bismarckstr. 27.

HALLO! **HALLO!**
RITKA ALKALOM!
Lei 179. — Hét különböző tárgy 179 Lei.
Mindenkinek módjában áll, hogy kevés pénzzel szép ajándékot adjon: 1 pár női divatos formájú cipőt, valódi bőr talppal; 1 pár csera harisnyát; 1 pár selyem harisnyatartót; 1 üveg kölnivizet; 1 doboz puder; 1 üveg parfümöt; 1 drb. ajakpirosítót (kivéveit nélkül külföldi gyártmány). Az egész országba utánvét mellett szállítunk, 12 garnitúra rendelkezésel egy garnitúrát ingyen adunk. A posta költségeket a vevőt terhelik. Küldjön mielőbb rendelést az „**Oficiul ORIENTULUI**” București, Str. Lescar Catargiu 16.

La Montre à Poudre

Montral puderora
Szenzációs találmány
Minden nő nélkülözhetetlen kelléke
Kérje minden drogeriában.

Vasárnap, Me...
F...
PANAMA...
megjött...
Tarka pan...
Férfi és női...
málók és...
CA...
PANAMA...
Szinhá...
Páris es...
Szinház ke...
operett-pre...
a Páris es...
sós vidám...
szeszánokka...
rabot Dun...
librettóját p...
irta. A dar...
dik le egy s...
ház nagy ap...
ra, amelyne...
szencziáció...
van mókás...
reget ezutta...
primadonna...
szani, aki B...
Wien szimp...
ket. Az igaz...
operett műv...
pet a darab...
ló Andor, M...
és az együtt...
ja. Dus szer...
új táncokat...
Katz László...
az Uj Kelet...
dám karcola...
tógó cikke...
hasábjain.
Ma...
Vasárnap 5...
(Mozi-h...
lej egyh...
dével...
342.)
Vasárnap es...
bona. S...
Hétfőn: Ar...
lejes he...
val Me...
Sorozat...
Kedd: Pár...
ság, elő...
játékáva...
dor. I...
szám 3...
Szerda: Pár...
szám 346)...
Csütörtök: ...
(Gyerme...
lejes he...
Csütörtök es...
áras esti...
László...
zatszám...
Péntek: Dol...
40, 50...
Ihász A...
lépése...
Szombat: R...
351).
Vasárnap d...
A. S. E...
Vasárnap d...
Ujdon...
10, 20...
Poór Li...
Vasárnap es

Zsidók! s éke l a k c i ó j a! Cionisták!

Minden zsidó váltsa meg (60 leiért) sékeljét — (a cionista) Világszervezet évi adója

Daniel Cattelani bosszuja

Írta: Luigi Pirandello

Nem, nem! Elég ebből! És Cattelani megint csak felkacag.

Daniel Cattelani barátom nagyon jól ismeri a világ folyását. A keresztény-vallásalapító azt mondja, hogy mi emberek mindnyájan testvérek vagyunk. Helyes. Akkor is, ha az emberek később lemezárólják egymást. A természet törvénye ez. Mindez pedig teljesen logikus, mert minden dolognak két oldala van. Az ember tagadja az egyik álláspontot ugyanazt, amit a másiktól állított.

Ó azonban mindent jóváhagy.

Abban az esetben is, ha előzőleg az ember nevetett fölötte. Később azonban mégis csak igent kell mondani reá mindent jóvá kell hagyni. Mindent, még a háborút is!

A háború utolsó évében Daniel Cattelani ur Pietro Ambrini urnak, apósának, felelhetetlen bosszuságot okozott. Tudni kell, hogy Ambrini ur a nagy embermészárlás ellenére minden esztendőben a karácsonyi ünnepeket kedves unokáival különös ünnepélyességgel szokta megülni. Apró agyag figurákat készített: pásztorokat, akik a megszületett vallásalapítónak szerény ajándékot hoznak a betlehemi istállóba. Frissen fejt tej apró tálakban, sajt és tojás a kosarakban, azontelít kisiny báránycsok, szamarkák és tehének agyagból és mindegyik hátán gazdag ajándékok. Azután a három szent király díszes tevéken nagy kísérettel, amint mennek és kísérik a csillagot, amely megmutatja az utat Betlehembe. Itt pedig a rózsásarcu gyermek, kevés szalma között fekszik anyja és apja társaságában.

Ebben az esztendőben a kedves nagyapja kívánságára a jászóknak szoktattnul nagyvak kellett lennie, köröskörül pálmákkal és ágakkal és mellette apró utak, melyeken felvonultak a báránycsok és a szamarkák, hogy ők is lássák a három szent királyt.

Több mint egy hónapon át dolgozott titokban rajta két ismerőseivel, akik az egyik szobában külön állványt csináltak a jászó számára. Ezt az állványt apró kék lángocskák koszorúja övezte volna és két furulyást rendelt Sabinából erre az éjszakára, hogy az illúziót ezzel is fokozza.

Az unokáknak azonban előzőleg nem volt szabad erről tudniuk.

Ha majd karácsony éjszakán haza fognak jönni az esti miséről, fázva és bebugyolálva ruháikba, akkor éri őket otthon a nagy meglepetés: a furulyászó, a tömjén és a mirhák illata, a jászó, amely a kék fénykoszorúban olyan lesz, mint egy mese.

A lakók pedig a rokonokkal és a lakomához meghívott vendégekkel és barátokkal megcsodáltak volna a hatalmas és csodás munkát, amely Pietro nagyapának anyai munkájába s bizony szép kis pénzébe került.

Daniel látja, amint az öreg ur a titokzatos előkészületekben egészen feloldódik. És nevetett. Hallotta a két segéd munkáját, akik az állványt kalapálták össze és megint csak nevetett.

Az ördög pedig, amely már évek óta a torkában lakozott, ebben az esztendőben karácsonykor sem hagyott békét neki. Egyre nevetett az egész hoszszu napon keresztül. Hiába emelte fel a kezét és hiába mutatta, hogy legyen csendben. Hiába szólt az ördögnek, hogy ne feszítse túlságosan a húr.

— Nem, nem, nem fogjuk túlfeszíteni — szolt bensejében az alnok ellenfél. Ne félj! A pásztorok az ő kis tejeskanálakkal, tojással telt kosaraikkal és mindazok, akik a betlehemi istállóhoz zárandokolnak nem egyebek, kedves apróságoknál! Nem kell félned, hiszen majd mi is gondoskodunk apróságáról. Majd meglátod...

Igy hát Daniel urat rossz szelleme kísértésbe vitte...

Mihelyt Pietro Ambrini karácsony estén a leányával, unokáival és az egész társasággal eltávozott a misére, Daniel Cattelani ur boldog izgalommal

egész testében égett a jászólos szobába. Gyorsan eltávozította a három szent királyt, a tevéket, a báránycsokot, és az apró szamarkákat, a pásztorokat, a tojásos kosarakat, az apró tejeskanálakat — mindazokat a figurákat és ajándékokat, amiket az ő gonosz szelleme nem tartott alkalmasnak arra háborús karácsonyra és egészen más dolgokat helyezett azok helyére.

Vajjon mit?

Nem különös dolgokat, éppent hogy más játékszereket: ólomkatonákat. Igenis. Sok, sok apró katonát különböző nemzetiségűt, franciát és németet, olaszt és osztrákot, orosz és angolt,

szerbet és románt, bolgárt és törököt, belgát és amerikai, magyart és montenegróit, akik mindnyájan fegyvereikből a betlehemi istálló felé céloztak. Ezek mellé aztán apró ólomágyuk sorakoztak. Egész útegek, különböző formában és nagyságban, amelyek ahtról és fölülről és minden oldalról veszélyeztették a betlehemi istállót.

Azután elrejtőzött a jászó mögé.

Nos kedves olvasó, erőled meg kis sé fantáziádat és képzeld el, hogy nevetett a barátom, amikor Pietro nagyapja unokáival, leányával, a nagy vendégsereggel visszajött a miséről, hogy megcsodálkoztassa a pompás ajándékokat, mialatt a szobában már illatozott a tömjén és a furulyások megkezdtek a karácsonyi éneket.

Vége.

(Fordította: Szabó Imre)

Azon tény,
hogy

Valódi Franck a legjobb és legfinomabb babkővé pótlék, senkisésem másíthatja meg.

Finom ízért a tisztasága nagy kidőssága pedig előnyös használatát szavatol.

De **Valódi Franck** kell legyen. Biztosíték szolgál, ha a csomagocskák a kővédaráló védjeggyel vannak ellátva.

HEINRICH FRANCK SÖHNE 5-AR BUKURESTI-BRAŞOV

Compania de Asigurare, Industriale si Comert S. A.

Alaptőke és tartalékok 8.000.000 lejen felül. Saját ingatlanok.

Vezérgazgatóság Bukarest, Cal. Victoriei 63-65.

A hatóságok jelenlétében, a Pénzügyminiszter kiküldöttje és számos biztosított tag és közönség részvételével március 31 és április 30-iki napokon megtartott sorshúzáson következő biztosítottak nyertek:

- 20.000 lejt Tony Rosenfeld urnő. Bacau Str. Leoa, 38a. sz. kötvénnyel.
- 20.000 lejt Bălănescu N. Gh. kapitány, Craiova, Str. Serban Vodă 56, 10.142 sz. kötvénnyel.
- 20.000 lejt Popescu Gh. A., com. Urzicuta-Dolj, 10.022 sz. kötvénnyel.
- 20.000 lejt Wach Otto ur, Brad, Hunedoara, 157 sz. kötvénnyel.
- 20.000 lejt Liuba Auro-a, Bucaresti, Calea Rahovei No. 352, 73 sz. kötvénnyel.
- 100.000 lejt összeg, mely azonnal fizetett a nyerteknek.

U. i. — Biztosított urak felkérnek, hogy a május 31-én tartandó húzásokon megjelenésükkel kitüntetel sziveskedjenek.

Szállodák, túrítók, penziók részére

ponyvadászon kertiernyő kert-nyugágy

matrac és bútorhuzatok rolettavászon és rud afek és bútorruhá

nagy választékban. Munkázott ajánlattal szolgálok.

Boskovics József

Cluj, Strada Reg. Marla 15. szám

Telefon 9-10.

Felhívás!

Értesitem a t. vevőmet, hogy ort. köset számlágyáramat újonnan átalakítottam és így abban a helyzetben vagyok, hogy legkitünőbb minőségű számlát, valamint az összes e szakmába vágó heutesneműket szállíthatok naponta frissen a legolcsóbb árban. Miert is kérem szives pártfogásukat és vagyok kiváló tisztelettel

Ifj. Pál Márton

Cluj, Piața Mihai Viteazul 25.

Legujabb modellek

Elegáns Megfelelő Előnyös Csinos

G y á r i l e r a k a t o k:

Nagyszeben	Neumarkta M	Nagyvárad
Brasso	Arad	Ploesti
Medgyes	Temesvár	Galac
Kolozsvár		Turnseverin

Első Nagyszebeni Cipőgyár Rt.

Matild-viz az erdélyi ásványvizek gyöngye

Nyamotott a „Cariea Romaneasca” körforgogépen. Str. Dorobantilor 11-16.

KIADÓHI Str. SZERKES Ejjeli ELŐFIZET... XI évfo 1923

ilyen m... sőha életm... ba egy öreg... ba Julia föl... gornyí emh... négy sarkál... get esküdjö... nak az esz... zeti paraszt... újságíró m...

az Arc de... győztes fra... rissa és a t... illt a franci... mult év ny... rikai légiót... ban egymás... ilyen méret... gyulafehérv... pasztillt fra... látott.

Ez a meg... lemezése a z... tentőségének

Juk, hogy b... nek n ozzal... ilyen méret... tény egymag... legnagyobb... zelői számú... közvélemény... latkozása sz...

Maga a g... gondolkodó... és program... verő fantasz... gyulafehérv... nali eredmé... javíthatatlan... tek, hogy Gy... nyomban be... parasztpárt... eleve tisztáb... fehérvár me... mányt nem... rat megolyi... latkozása sen... kormány... ban a régens... főbb hatalon... loti az orszá... tott a nagy e... szes kultúra... amely már h... mel fordítja... város felé.

A nemzeti... nyította, ho... legszentebb p... tveit még vég... tvegsörténi. I... a nyugalomb... juliai progra... az igazán er... berekben van... nak ez a ges... sziate már ha